

ଚିଡ଼ିଆଖାନା

ଶ୍ରୀ ବୀରକିଶୋର ନାୟକ

ଚିନ୍ତା ଖାନା

ବୀରକିଶୋର ନାୟକ (ଶାବରକବି)

ରୀତିଦାର (ଆବାଶବାଣୀ, ଦୂରଦର୍ଶନ)

ପ୍ରକାଶକ

ଶୌର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ

ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକ ଓ ବିକ୍ରେତା

ଓଡ଼ିଆ ବଜାର, କଟକ-୧

ଚିଡ଼ିଆଖାନା

ଲେଖକ :

ବୀରକିଶୋର ନାୟକ,

ଘର ନଂ. ୪୩ - ୩୫୩

ଏଚ୍. ଏ. ଏଲ୍ ଟାଉନସିଓ

ସୁନାବେଡ଼ା-୨

ତୃତୀୟାଂଶ :- ୦୬୮୫୩ - ୨୨୩୭୦୭

CHIDIAKHANA

Written by :

Birakishore Nayak

ପ୍ରକାଶକ :

ଶୌର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ

ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକ ଓ ବିକ୍ରେତା

ଓଡ଼ିଆ ବଜାର, କଟକ-୧

Published by :

**Sourjya Prakashan
Publisher & Bookseller
Oriya Bazar , Cuttack-1**

ଅକ୍ଷରସଜ୍ଞା :

ଶୌର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ

ଓଡ଼ିଆବଜାର, କଟକ-୧

Letter Setting :

**Sourjya Prakashan
Oriya Bazar, Cuttack-1**

୧ମ ସଂସ୍କରଣ : ୨୦୦୪

First Edition : 2004

ମୁଦ୍ରଣ :

ପଞ୍ଚସଖା ପ୍ରକାଶନ,

ସୁତାହାଟ , କଟକ - ୧

Printed at :

**Panchasakha Prakashan
Sutahat, Cuttack-1**

ମୂଲ୍ୟ :

ପଞ୍ଚତିରିଶ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

Price :

Rs. 35 /- only

ମନର କଥା

ଦୁଇ ହଜାର ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସର କଥା । ମୋର ପିଲାମାନେ (ଦୁଇଝିଅ ଗୋଟିଏ ପୁଅ) କହିଲେ ନନ୍ଦନ କାନନ ବୁଲିଯିବା ପାଇଁ । ପିଲାମାନଙ୍କ କଥା ରଖୁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଗଲୁ । ଖୁସିରେ ବାରମଙ୍ଗା ଖାଇ ବୁଲି ବୁଲି ନନ୍ଦନ କାନନର ଅନେକ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଦେଖୁଲୁ । ସାନଝିଅ ପଚାରିଲା, ବାପା ! ଆମେତ ଅନେକ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଦେଖୁଲୁ । ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଏତେଟା କିଛି ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣି ହେଲାନି । ସେମାନେ କେଉଁଠି ରହନ୍ତି, କ'ଣ ଖାଆନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଜୀବନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କ'ଣ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ଏହି ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଆମେ ସୁଦୂର କୋରାପୁଟରୁ ଏତେ ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି କେତେ କଷ୍ଟ କରି ଆସିଲୁ । ଗରିବ ପିଲାମାନେ ପଇସା ଅଭାବରୁ ଏହିସବୁ ଦେଖିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଥିବେ ନିଶ୍ଚୟ । ଆମ ଚାରି ପାଖରେ କେତେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ଅଛନ୍ତି । ଅଥଚ ଆମେ ଦେଖିପାରୁନୁ କି ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଏତେଟା ଜାଣି ବି ପାରୁନୁ ।

ସେଇଠି ସେହିକ୍ଷଣି ମୋ ମନରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଭାବନା ଜନ୍ମନେଲା । ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ଗରିବ ପିଲାମାନେ ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଏହିସବୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିପାରିବେ? ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ଗୋଟିଏ ଏମିତି କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଘରେ ବସି ବିଭିନ୍ନ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଉପରେ କିଛିଟା ଧାରଣା ପାଇପାରିବେ ଓ ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦେଖି ଜୀବଜନ୍ତୁ ଚିହ୍ନି ପାରିବେ । ଏହା କେବଳ ପୁସ୍ତକ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ । ତାହାପରେ ଭାବିଲି ଗଛ ଆକାରରେ ଲେଖିବି ନା ଗାତ ଆକାରରେ ଲେଖିବି । ଗପ ଅପେକ୍ଷା ଗାତରେ ଲେଖିଲେ ଭଲ ହେବ ବୋଲି ଭାବିଲି । ପିଲାମାନେ ଚିତ୍ରଟି ଦେଖିବେ ଓ ତା ବିଷୟରେ ଗାତଟିଏ ଗାଇଲେ ଭଲ ମନେ ରଖିବେ ।

ଅକ୍ଟୋବର ଦୁଇ ହଜାର ମସିହା, ସକାଳ ସମୟ । ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା ହେଉଥାଏ । ଗାଈଟିଏ ବର୍ଷାରେ ଓଦା ହୋଇ ଆମ ଘର ଆଗରେ ଥିବା ପଡ଼ିଆରେ ଘାସ ଚରୁଥାଏ । ମୋର ପ୍ରଥମ ଗାତ ଆରମ୍ଭ କରି ଆମର ଅତି ପ୍ରିୟ ମାଆ ସଦୃଶ୍ୟା ଗୋମାତା ଉପରେ । ଲେଖୁ ଲେଖୁ ୭୪ ଟି ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଉପରେ ୭୪ଟି ଗାତ ଲେଖା ସରିଲା ଏପ୍ରିଲ ୧୪ ତାରିଖ ୨୦୦୧ ମସିହା ପଣା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ । ଲେଖା ସିନା ସରିଗଲା, ହେଲେ ଚିତ୍ର ନ ହେଲେ ମୋର ସବୁ ପରିଶ୍ରମ ବେକାର ହୋଇଯିବ ଭାବି ବ୍ୟସ୍ତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉମେଶ ମେହେର (ଚିତ୍ର ଶିଳ୍ପୀ) ଙ୍କୁ ସବୁକଥା କହିବାରୁ ସେ ଗାତ ଗୁଡ଼ିକ

ପଡ଼ି ଖୁସି ହୋଇ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିଲେ । ମୋର ପିଲାମାନଙ୍କର କହିବା ଅନୁସାରେ ବହିଟିର ନାମ ରଖିଲି ‘ଚିଡ଼ିଆ ଖାନା’ । ଅନେକ ବଂଧୁ ପାଣ୍ଡୁଲିପିଟିକୁ ପଢ଼ିଲେ । ସମସ୍ତେ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ସୁଚିନ୍ତିତ ମତାମତ ଦେଲେ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟିକ ଡଃ ବସନ୍ତ କିଶୋର ସାହୁ , ସୁଶ୍ରୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମାଳା ବିଶ୍ଵାୟା ଓ ସଂପାଦକ ଓଡ଼ିଶା ସଂଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡ଼େମୀ ଭୁବନେଶ୍ଵରର କୈବଲ୍ୟ କଣ୍ଠ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ସାମଲ । ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ମୁଁ ଚିର କୃତଜ୍ଞ । ମୋର ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟମାନେ ତଥା ଅଧ୍ୟାପକ ନରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମିଶ୍ର, ଅଧ୍ୟାପକ ଡଃ ଅଶୋକ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ ତଥା ବଂଧୁ କୁମାର ପାଳ, କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ ବେଣୁଧର ସୁବୁଦ୍ଧି ଉସାହ ଓ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଥିବାରୁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଚିରକୃତଜ୍ଞ । ଏହି ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟତମ ଲକ୍ଷପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକାଶକ ବଂଧୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶୁଭାନେଶ୍ଵର ରଥଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ସହ କୃତଜ୍ଞତା ନ ଜଣାଇ ରହିପାରୁନି, କାରଣ ମୋର ପାଣ୍ଡୁଲିପିଟି ପଢ଼ି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ‘ଶୌର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ, କଟକ’ ତରଫରୁ ପୁସ୍ତକଟିକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପ୍ରଦାନ କରି ଲେଖା ଲେଖିରେ ଆଗଭର ହୁଅନ୍ତୁ ବୋଲି ଯେଉଁ ଉସାହ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ତାହା ମୁଁ କେବେ ଭୁଲି ପାରିବିନି ।

ଆଶାକରେ ଏହି ‘ଚିଡ଼ିଆ ଖାନା’ ପୁସ୍ତକଟି ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଲ୍ଲୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଉପରେ କିଛିଟା ଧାରଣା ନିଶ୍ଚୟ ଦେବ । ଯାହା ଦ୍ଵାରାକି ପିଲାମାନେ ଆମର ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସଜାଗ ରହି ପାରିବେ ।

‘ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ’

ଭେଷଜ

ଆମେ ସବୁ ଏହି ବହିରେ ଅଛୁ

କ୍ର.	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା	କ୍ର.	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧.	ଚିତିଆଖାନା	୭	୨୦.	ବିଲୁଆନନା	୨୬
୨.	ଗାଈ	୮	୨୧.	ଆମ କୁକୁର	୨୭
୩.	ବାଘ	୯	୨୨.	ବିଲେଇ ନାନୀ	୨୮
୪.	ସିଂହ	୧୦	୨୩.	ଠେକୁଆ	୨୯
୫.	ହାତୀ	୧୧	୨୪.	ଓଟ	୩୦
୬.	ସିମ୍ପାତ୍ରି	୧୨	୨୫.	ଗୋଧୂ	୩୧
୭.	ହରିଣ	୧୩	୨୬.	ଝିଙ୍କ	୩୨
୮.	କଙ୍ଗାରୁ	୧୪	୨୭.	ବନ୍ତବାସ୍ତା	୩୩
୯.	ଜୀରାଫ	୧୫	୨୮.	ଗାଳିଆ ପତଙ୍ଗ	୩୪
୧୦.	ଜଳହସ୍ତୀ	୧୬	୨୯.	ଏଣ୍ଟୁଅ	୩୫
୧୧.	ଗଣ୍ଡା	୧୭	୩୦.	ମୂଷା	୩୬
୧୨.	ଭାଲୁ	୧୮	୩୧.	ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା	୩୭
୧୩.	ବଳଦ	୧୯	୩୨.	ନେଉଳ	୩୮
୧୪.	ଘୋଡ଼ା	୨୦	୩୩.	ଢିଆ	୩୯
୧୫.	ମେଘା	୨୧	୩୪.	କୁମ୍ଭୀର	୪୦
୧୬.	ଛେଳି	୨୨	୩୫.	ଡଲଫିନ୍	୪୧
୧୭.	ହନୁମାଙ୍କଡ଼	୨୩	୩୬.	ପେଙ୍ଗୁଇନ୍	୪୨
୧୮.	ଗଧ	୨୪	୩୭.	କଇଁଟ	୪୩
୧୯.	ମୁଷୁରୀ	୨୫	୩୮.	କଙ୍କଡ଼ା	୪୪

ଆମେ ସବୁ ଏହି ବହିରେ ଅଛୁ

କ୍ର.	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା	କ୍ର.	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୩୯.	ସାପ	୪୫	୫୭.	ବଗ	୬୩
୪୦.	ବେଙ୍ଗ	୪୬	୫୮.	ମାଛରଙ୍ଗା	୬୪
୪୧.	ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି	୪୭	୫୯.	ବାସା ଚଢ଼େଇ	୬୫
୪୨.	ଓଧ	୪୮	୬୦.	କାଉ	୬୬
୪୩.	ମାଛ	୪୯	୬୧.	ବାସୁଡ଼ି	୬୭
୪୪.	ମଷା	୫୦	୬୨.	ଶାଗୁଣା	୬୮
୪୫.	ପ୍ରଜାପତି	୫୧	୬୩.	ପେଟା	୬୯
୪୬.	ମହୁମାଛି	୫୨	୬୪.	କୋଟିଲା ଖାଇ	୭୦
୪୭.	କୋଇଲି	୫୩	୬୫.	କଳପାତି	୭୧
୪୮.	ମୟୂର	୫୪	୬୬.	ଜଙ୍ଗଲ ସୁନ୍ଦରୀ	୭୨
୪୯.	ଗୁଆ	୫୫	୬୭.	ଚିଲ	୭୩
୫୦.	ବଣି	୫୬	୬୮.	ଓଟ ପକ୍ଷୀ	୭୪
୫୧.	କାଠହଣା ଚଢ଼େଇ	୫୭	୬୯.	କପୋତ	୭୫
୫୨.	ହଂସ	୫୮	୭୦.	କୁମାରୁଆ	୭୬
୫୩.	କୁକାରୁରା	୫୯	୭୧.	ଡାହୁକ	୭୭
୫୪.	ମାଛ	୬୦	୭୨.	ଗେଣ୍ଡାଲିଆ	୭୮
୫୫.	କୁକୁଡ଼ା	୬୧	୭୩.	ହଳଦୀ ବସନ୍ତ	୭୯
୫୬.	ପାଚ	୬୨	୭୪.	ଗଡ଼ୁଡ଼ ପକ୍ଷୀ	୮୦

ଚିଡ଼ିଆ ଖାନା

ଆସ ମୋ ଭାଇ ଭଉଣୀମାନେ

ଚିଡ଼ିଆଖାନା ଦେଖ,

ଖୁସିରେ ଦେଖୁ ଦେଖୁକା ଯିବ

ଲାଗିବ ନାହିଁ ଭୋକ

॥୦॥

ପଶୁରେ ଗାଈ, ହରିଣ, ହାତୀ

ମାଙ୍କଡ଼, ଭାଲୁ, ଷେଳି,

ବିଲୁଆ, ବାଘ, ସିଂହ, କୁକୁର

ଠେକୁଆ ଭଳି ଭଳି ।

ବିଲେଇ ନାନୀ, ନେଉଳ ଭାଇ

ଦୂରରୁ ତାଙ୍କୁ ଡାକ

ଚିଡ଼ିଆଖାନା ଦେଖ

॥୧॥

ପକ୍ଷୀରେ ହଂସ, ମୟୂର, ବଗ

କପୋତ, ବଣି, ପାରା

ବାଇ ଚଢ଼େଇ, କୋଟିଲାଖାଇ

କୋଉଳି, କୁକାରୁରା ।

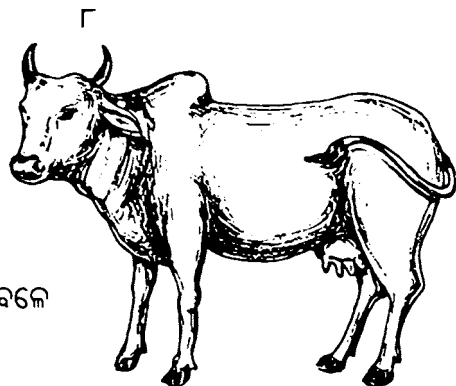
ଗରୁଡ଼ ପକ୍ଷୀ ଚାହିଁ ରହିଛି

ନୟାଅ ତାର ପାଖ

ଚିଡ଼ିଆଖାନା ଦେଖ

॥୨॥

ଗାଈ



ଘର ଭଲ ମନ୍ଦ ସୁଖ ଦୁଃଖ ବେଳେ
ପାଶେ ଥିବ ଜଣେ ଭାଇ,
କ୍ଷୀର ଖାଇବାକୁ ଯଦି ଇଚ୍ଛା ତେବେ
ଘରେ ପାଳିଥିବ ଗାଈ । ୧୦ ।

ଘାସ, କୁଟା, ପେଟ, ଦାନାକୁ ଯେପରି
ଗାଈକୁ ଯୋଗାଇଥିବ,
ସଂଜ ସକାଳରେ ନିଜି ତାଠାରୁ
ସେପରି କ୍ଷୀର ମିଳିବ ।
ଗାଈଟି ଆମର ମା'ପରି ସତେ
ଗୋମାତା ତାହାକୁ କହି
ଘରେ ପାଳିଥିବ ଗାଈ । ୧୧ ।

କ୍ଷୀର କାଟି ଛେନା, ଛେନାପୋଡ଼ପିଠା
ରସଗୋଲା, ଛେନାଗଜା,
ସବୁଠାରୁ ମିଠା ରସମଲେଇଟି
ଖାଇବାକୁ ବଡ଼ ମଜା ,
ଆହୁରି ବଢ଼ିଆ ପିଇଦେଲେ ଯେତେ
ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ବସା ଦହି
ଘରେ ପାଳିଥିବ ଗାଈ । ୧୨ ।

ବାଘ

ଘନ ଜଙ୍ଗଲ ପଥର ଖୋଲ
ବାଘର ଅଟେ ଘର
ଅଜାର ମାମୁଁ ନାତିର ମାମୁଁ
ମାମୁଁ ସେ ସଞ୍ଜିକର । ୦ ।



ଜଙ୍ଗଲସାରା ଘୁରି ବୁଲେ ସେ
ଶୀକାରଟିଏ ପାଇଁ
ଝରଣାକୁଳେ ଜଗି ବସଇ
ବୁଦା ଭିତରେ ରହି ।
ଧରେ ହରିଣ, ଶମ୍ବର, ଶଶୀ
ଯେ ପଡ଼େ ଆଗେ ତାର
ଅଜାର ମାମୁଁ ନାତିର ମାମୁଁ
ମାମୁଁ ସେ ସଞ୍ଜିକର । ୧ ।

ବାଘର ନଖ, ବାଘ ଚମଡ଼ା
ଆଉ ତା ନିଶ, ହାତ
ଅମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଅଟଇ ସିଏ
ସବୁରି ପାଇଁ ବଡ଼ ।
ସେ ପୁଣି ଅଟେ ଜାତୀୟ ପଶୁ
ଆମ ଏ ଭାରତର
ଅଜାର ମାମୁଁ, ନାତିର ମାମୁଁ, ମାମୁଁ ସେ ସଞ୍ଜିକର । ୨ ।

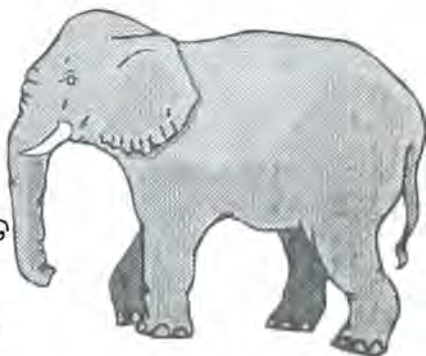
ସିଂହ

ଯଥା ଜଂଗଲ ଭିତରେ ରହେ
ସିଂହ ସେ ପଶୁ ରାଜା,
ସାରା ବଣଟା ରାଜତ ତାର
କରେ ସେ କେତେ ନୟା । ୧ ।



ପଥର ଖୋଳ ତା ରାଜବାଟୀ
ପାହାଡ଼ ସିଂହାସନ,
ବୁଲି ବୁଲିକା ବଣ ରାଜତେ
ଚଲାଏ ତା ଶାସନ,
ଡରନ୍ତି ତାକୁ ସକଳ ପଶୁ
ଦେଖି ତା ରୂପସଜା
ସିଂହ ସେ ପଶୁରାଜା । ୧ ।

ଛାତିଟି ମୋଟ ଅଣ୍ଟାଟି ସରୁ
ଭାରି ବଳୁଆ ସିଏ,
ତୋକ ହୋଇଲେ ଶାକାର କରି
ଖୁସି ମନରେ ଖାଏ,
ପିଠିରେ ତାର ଜଗତ ମାତା
ବସନ୍ତି ଦଶଭୂଜା
ସିଂହ ସେ ପଶୁରାଜା । ୨ ।



ହାତୀ

ଶାଳୁଆ କାଠର ଖୁଣ୍ଟ ପରି ସତେ
ଚାରୋଟି ଗୋଡ଼ ତାହାର
କୁଳାପରି କାନ ବିଶାଳ ଶରୀର
ହାତୀ ନାମ ସେ ଜାବର ,
ଦେଖିଲେ ମାଡ଼ଇ ଡର ।।୦।

ଶୁଣି ତାହାର ଅଟଇ ତା ନାକ
ଝୁଲୁଥାଏ ପାଦଯାଏଁ
ରୂପଟି ତାହାର ଚିକଣ କାଳିଆ
ସତେକି ପାହାଡ଼ଟିଏ ।
ଝୁଲି ଝୁଲି ଯେବେ ଚାଲୁଥାଏ ସିଏ
ଦିଶଇ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର
ତୁଳନା ନାହିଁ ତାହାର ।।୧।

କଦଳୀ ଗଛର ମଞ୍ଜା ପରି ଦିଶେ
ଦୁଇଆଗ ଦାନ୍ତ ତାର
ମିଞ୍ଜିମିଞ୍ଜି ଦିଶୁଥାଇ ଆଖି ଦୁଇ
ସତେ ତାରା ଆକାଶର ।
ହାତୀର ଚମଡ଼ା , ହାତୀ ଦାନ୍ତ, ହାତ
ସାରା ଜଗତେ ଆଦର
ଅମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ତାହାର ।।୨।

ସିମ୍ପାଞ୍ଜି

ମଣିଷ ନୁହେଁ ସେ ମଣିଷ ପରି
ସିମ୍ପାଞ୍ଜି ଅଟଇ ନାମ ତାହାରି
ଘଞ୍ଚ ଚଂଚଳରେ ରୁହଇ ସେହି
ସୂରୁଜ କିରଣ ପଡ଼େନି ଯହିଁ ।
କଅଁଳିଆ ପତ୍ର, ଫୁଲ, ଫଳ ଖାଏ
ଖାଏନି ପଶୁକି ପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ମାରି
ସିମ୍ପାଞ୍ଜି ଅଟଇ ନାମ ତାହାରି । ୧ ।



ଯାଯାବର ପରି ତା ଦିନ ଯାଏ
ଗୋଟିଏ ଯାଗା ତା ପସନ୍ଦ ନୁହେଁ
ଏଠି ଚାରିଦିନ ସେଠି ଛଅ ଦିନ
ଘୁରି ବୁଲୁଥାଏ ବିଚାର କରି
ସିମ୍ପାଞ୍ଜି ଅଟଇ ନାମ ତାହାରି । ୨ ।

ଭାରି ବଳୁଥା ସେ ଅଟଇ ଶାନ୍ତ
ହସେ ଆମ ପରି ଦେଖାଇ ଦାନ୍ତ
ସବୁ ପଶୁଠାରୁ ଭାରି ବୁଦ୍ଧିଆ ସେ ।
ଆମ ପାଇଁ ଅଟେ ସେ ଉପକାରୀ ।
ସିମ୍ପାଞ୍ଜି ଅଟଇ ନାମ ତାହାରି । ୩ ।

ହରିଶ

ଭାରି ସୁନ୍ଦରିଆ ନିରାହ ପଶୁଟି
 ଘାସ ପତର ଆହାରୀ,
 ଡିଆଁ ଦଉଡ଼ରେ ଭାରି ଧୁରନ୍ଧର
 ହରିଶ ନାମ ତାହାରି ।

।୦।



ଛୋଟ ବଡ଼ ହୋଇ ଅନେକ ଆକାରେ
 ଅନେକ ତାହାର ଜାତି ,
 ସୂରୁଯ ବୁଡ଼ିଲେ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ
 ଚରି ବୁଲି ବାହାରନ୍ତି ।
 ବଳିଆ କୁକୁର, ସିଂହ, ବାଘକୁ ସେ
 ରହିଥାଏ ସଦା ଡରି
 ହରିଶ ନାମ ତାହାରି । ॥୧॥

ଦେଖିବା ଶକତି, ଶୁଣିବା ଶକତି
 ଅଧିକ ଅଟେ ତାହାର ,
 ବିପଦ ଆସିଲେ ଗନ୍ଧରୁ ସେ ଜାଣେ
 ହୋଇଯାଏ ହୁସିଆର ।
 ଭାରି ସେ ତରକା, ଭାରି ଡରକୁଳା
 ଯାଏ ନି ତା ଦଳ ଛାଡ଼ି
 ହରିଶ ନାମ ତାହାରି । ॥୨॥



କଙ୍ଗାରୁ

ଦେହଟି ତା ଲମ୍ବା ଲାଞ୍ଜଟି ବି ଲମ୍ବା
ଲମ୍ବା ପଛ ଗୋଡ଼ ଦୁଇ ,
ପେଟ ତଳେ ତାର ଚମଡ଼ା ମୁଣାଟି
କଙ୍ଗାରୁ ଅଟଇ ସେହି ॥୦॥

ଖାଅଇ ସେ ଘାସ ନିରାମିଶାଷୀ ସେ
ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଦଉଡ଼ଇ ,
ଗୋଟିଏ କୁଦାରେ ଦଶ ହାତ ଡିଏଁ
ବିପଦ ଯଦି ଆସଇ ।
ଏକୁଟିଆ କେବେ ରହେନାହିଁ ସିଏ
ରହେ ସଦା ମେଲ ହୋଇ
କଙ୍ଗାରୁ ଅଟଇ ସେହି । ॥୧॥

ଛୁଆ କଙ୍ଗାରୁଟି ମାଆ ପେଟ ତଳେ
ମୁଣାରେ ସୁଖରେ ଥାଇ,
ମୁହଁଟିକୁ କାଢ଼ି ଜଳ ଜଳ କରି
ଖୁସିରେ ସବୁ ଦେଖଇ ।
କଙ୍ଗାରୁର ଦେଶ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ସେ
ଜାତୀୟ ପଶୁ ଅଟଇ
କଙ୍ଗାରୁ ଅଟଇ ସେହି । ॥୨॥

ଜୀରାଫ

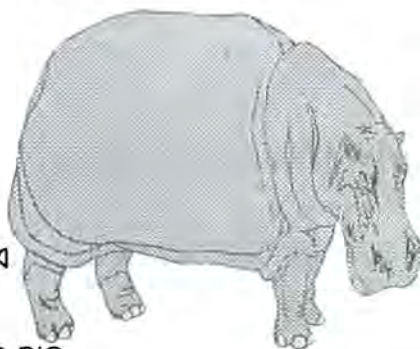
ଯେତେ ପଶୁ ଏହି ଜଗତେ ଅଛନ୍ତି
ସବୁଠାରୁ ଉଚ୍ଚା ଯିଏ ,
ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ଗୋଡ଼ ବହୁ ଲମ୍ବା ବେକ
ଜୀରାଫ ଅଟଇ ସିଏ । ୧୦।

ଦେହ ସାରା ତାର କୋଠି କୋଠି ଚିହ୍ନ
ଦିଶଇ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ,
ଏତେ ବଡ଼ ପଶୁ, ଘୋଡ଼ାପରି ମୁହଁ
ନାହିଁଟି ଶିଙ୍ଗ ତାହାର ।
ଉଚ୍ଚା ଗଛରୁ ସେ ଖାଅଇ ପତର
ଘାସକୁ ବି ଭଲ ପାଏ
ଜୀରାଫ ଅଟଇ ସିଏ । ୧୧।

ପଛ ଦୁଇ ଗୋଡ଼େ ମାରଇ ସେ ନାତ
ଆପଣା ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ
ଅନେକ ବେଗରେ ଦଉଡ଼ି ପାରଇ
ବାଘ ପାରେନାହିଁ ଛୁଇଁ ।
ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ଆଫ୍ରିକା ଦେଶରେ
ଅଧିକ ସେ ଦେଖାଯାଏ
ଜୀରାଫ ଅଟଇ ସିଏ । ୧୨।



ଜଳହସ୍ତୀ



ହାତୀ ପରି ସତେ ଦେଖିବାକୁ ସିଏ
 ହେଲେ ତାର ଶୁଣୁ ନାହିଁ ।
 ଛୋଟ ଛୋଟ ଗୋଡ଼ ଛୋଟ ତାର କାନ
 ଜଳ ହସ୍ତୀ ତାକୁ କହି । ୧୦ ।

ଦିନ ନାହିଁ ଅବା ରାତି ନାହିଁ ସଦା
 ପାଣି ଭିତରେ ସେ ଥାଏ ,
 ପୁରା ଶାକାହାରୀ ପାଣି ଘାସ, ଦଳ
 ଯାହା ମନ ଇଚ୍ଛା ଖାଏ ।
 ବିରାଟ ତା ପାଟି ଭର ଲାଗେ ଦେଖୁ
 ଖୋଲି ଦିଏ ଯେବେ ସେହି ।
 ଜଳହସ୍ତୀ ତାକୁ କହି । ୧୧ ।

ଭାରି ସୁନ୍ଦର ସେ ପହଁରି ପାରଇ
 ବିଶାଳ ଦେହକୁ ନେଇ ,
 ହେଲେ ତାର ନାକ, କାନ, ଆଖି ଦୁଇ
 ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଏ ନାହିଁ ।
 ଧୂସର କାଳିଆ ଚିକ୍ଷା ତା ଦେହ
 ଚମଡ଼ା ମୋଟା ଅଟଇ ,
 ଜଳହସ୍ତୀ ତାକୁ କହି । ୧୨ ।



ଗଣ୍ଡା

ଏମିତି ପଶୁଟିଏ

ଘନ ଜଂଗଲେ ଥାଏ

ନାକ ଉପରେ ଶିଂଗ ତାହାର

ଗଣ୍ଡା ଅଟଇ ସିଏ ॥୦॥

ବିଶାଳ ଅଟେ ଶରୀର ତାର

ଚିକ୍ଷଣ ମୋଟା ଚମ

ଧୂସର କଳା ରଂଗ ତାହାର

ନଥାଏ କିଛି ଲୋମ

ଶିଂଗ ତାହାର ଅମୂଲ ମୂଲ

ବଜାରେ ଯଦି ଯାଏ

ଗଣ୍ଡା ଅଟଇ ସିଏ ॥୧॥

ଫୋଦନା ପରି ଲତା ଜାତୀୟ

କାଣ୍ଡ ପତର ଖାଏ

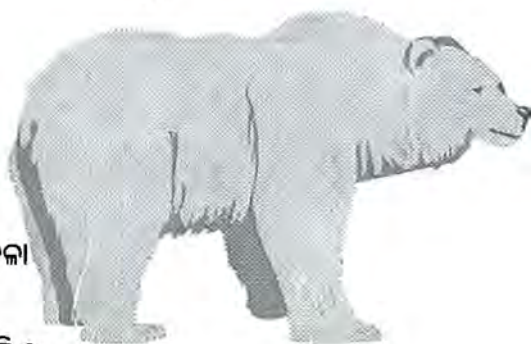
ଘାସ ବୁଦାକୁ ଖାଇବାକୁ ସେ

ଆହୁରି ଭଲ ପାଏ

ପରିଶ୍ରା ତାର ଶ୍ବାସ ରୋଗୀକୁ

ନୂଆ ଜୀବନ ଦିଏ

ଗଣ୍ଡା ଅଟଇ ସିଏ ॥୨॥



ଭାଲୁ

ରୂପଟି ତାର ଚିକ୍ଷଣ କଳା

ଦେହଟି ସାରା ରୁମ

ଝୁଲି ଝୁଲିକା ଚାଲଇ ସିଏ

ଭାଲୁ ଅଟେ ତା ନାମ ॥୦॥

ପଥର ଖୋଲ ଭିତରେ, କେବେ

ବଣ ବୁଦାରେ ରହେ

ଦିନରେ ତାକୁ ହୁଅନ୍ତି ଜର

ଘୁମେଇ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ସଞ୍ଜ ହୋଇଲେ ଆଉଁସ ଖୋଜେ

ନିତି ଦିନ ମା କାମ

ଭାଲୁ ଅଟେ ତା ନାମ ॥୧॥

ଓଇ ହୁଙ୍କାକୁ ଦିଅଇ ତାଡ଼ି

ମୁନିଆଁ ନଖେ ତାର ।

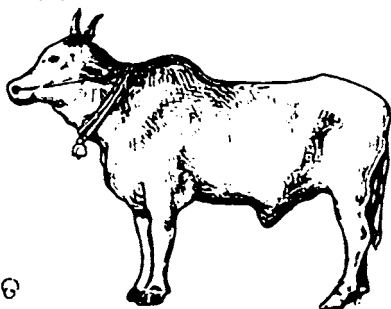
ଖୁସିରେ ବସି ଖାଅଇ ଉଇ

ନ ହୋଇ ତରବର ।

ପଣସ ଧରି ଗଛରୁ ଡିଏଁ,

ମହୁ ଫେଣାକୁ ଯମ

ଭାଲୁ ଅଟେ ତା ନାମ ॥୨॥



ବଳଦ

ଗାଈର ପୁଅ ବଳଦ ସିଏ
କରଇ ଆମ ହଳ,
ସୁନା ଫସଲ ଫଳାଏ କ୍ଷେତେ
ଦେଇ ଆପଣା ବଳ

॥ ୦ ॥

ନଡ଼ାର ଭୂଷି, ବିରିର ବୋତି
ସକାଳୁ ସିଏ ଖାଏ,
ପେଜ, ଚୋରାଣି, କାଣ୍ଡିଆ କୁଣ୍ଡା
କୋଳଥ ବଟା ପିଏ ।
ପାଇଲେ ଘାସ ଅତି ହରଷ
ଗଡ଼େ ତା ଢିଲୁ ଲାଳ
ସୁନା ଫସଲ ଫଳାଏ କ୍ଷେତେ
ଦେଇ ଆପଣା ବଳ

॥ ୧ ॥

ଖରା, ବରଷା, ଶୀତକୁ ତାର
ତିଳେ ଖାତିରି ନାହିଁ,
କାନ୍ଧରେ ତାର ଥିଲେ ଜୁଆଳି
ବେଳ ସେ ବୁଝେ ନାହିଁ ।
ଯାହାବା ସୁଖ ପାଉଛୁ ଆମେ
ସବୁର ସିଏ ମୂଳ
ସୁନା ଫସଲ ଫଳାଏ କ୍ଷେତେ
ଦେଇ ଆପଣା ବଳ ।

॥ ୨ ॥



ଘୋଡ଼ା

ଯେତେ ପଶୁ ଆମେ ଘରେ ପାଳି ଥାଉ
ସବୁଠୁଁ ବଳୁଆ ଯିଏ,
ତା ନାମଟି ଘୋଡ଼ା ଭାରି ସୁନ୍ଦରିଆ
ସାହାସର ଚିହ୍ନ ସିଏ।୦।

ଧଳା, କଳା, ନାଲି, ଛବିଳା ଅଟଇ
ଅନେକ ତାହାର ରଙ୍ଗ,
ଏତେ ବଳଶାଳୀ ପଶୁଟିଏ ହୋଇ
ନାହିଁ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଶିଙ୍ଗ
ଖାଏ ଘାସ, ପତ୍ର, ଦାନା ଓ କୋଳଥ
ଠିଆ ଠିଆ ସିଏ ଶୁଏ
ସାହାସର ଚିହ୍ନ ସିଏ।୧।

ବଳିଳା, ବଳିଳା ଦେହଟି ତାହାର
ପିଠିଟି ଟିକେ ଢାଲୁଆ,
ତା ପିଠିରେ ବସି ଯେତେ ଦୂର ଗଲେ
ଲାଗଇ ନାହିଁ ହାଲିଆ ।
ଭାରି ବୋଲକରା ଭାରି ସେ ଚତୁର
ଆମ ଉପକାରେ ଥାଏ ସାହାସର ଚିହ୍ନ ସିଏ ...।୨।



ମେଷା

ଛେଳି ପରି ପଶୁ ତାକୁ ଆମେ ପୋଷୁ
ଆମ ଉପକାର ପାଇଁ,
ତା ନାମଟି ମେଷା ତା ଲାଗି ଆମର
ଏତେ ସେବା ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ।୦।

ପଡ଼ିଆ ଦଣ୍ଡାରେ ଖୋଲି ଦେଲେ ତାକୁ
ପେଟ ଭରି ଖାଏ ଘାସ,
ପେଟ ଚୋରାଶୀରୁ ଯାହା ଯେବେ ମିଳେ
ପିଅଇ ହୋଇ ହରଷ,
ନଡ଼ା, ପାଳ, କୁଣ୍ଡା ଖାଇବାରେ ତାର
କେବେ ହେଳା କରେ ନାହିଁ
ଆମ ଉପକାର ପାଇଁ ।୧।

ମେଷାର ଲୋମରେ ଗରମ ପୋଷାକ
ଡିଆରି କରି ଯତନେ,
ଆସିଗଲେ ଶୀତ ପିନ୍ଧୁ ଆମେ ସବୁ
କେତେ ଖୁସି ହୋଇ ମନେ,
ମେଷା ଲଢ଼େଇଟି ଭାରି ମଜା ଲାଗେ
ସଭିକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ
ଆମ ଉପକାର ପାଇଁ ।୨।

ଛେଳି



ଛେଳିରେ ଛେଳି ଛଇ ଛବେଲି
କାଳିଆ, ଧଳା, ନାଲି,
ଛେଳିର ଡାକ ଶୁଣି ବିଲୁଆ
ବସଇ କାନ ଖୋଲି
ତାକୁ ଖାଇବ ବୋଲି।୦।

ଛେଳି ଛୁଆଟି କଉଡୁକିଆ
ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ଭାରି,
ଖଣ୍ଡିଆ କାନ୍ଥ ତା ପାଇଁ ଭଲ
ଖେଳଇ ମନ ଭରି,
କୁନା ମୁନାଙ୍କ ଖେଳନା ସିଏ
ଯାଆନ୍ତି ଧରି ବୁଲି
ପାଠ ପଢ଼ିବା ଭୁଲି ... ।୧।

ଛେଳିର ପାଇଁ ବରଷା ବଢ଼ି
ଅଟଇ ଅସୁବିଧା,
ଖାଇବା ପାଇଁ ମିଳେନି ଏତେ
ପେଟ ତା ରହେ ଅଧା ।
ଛେଳି ଅଟଇ ପୋଷଣାହୀନ
ଗରିବ ଭାତ ଥାଳୀ
ତା ପାଇଁ ଜଳେ ଚୁଲି ... ।୨।

ହନୁ ମାଙ୍କଡ଼

କାଳିଆ ମୁହଁ ଚେପଟା ନାକ
ଲାଞ୍ଜିଟି ଲମ୍ବା ତାର ,
ନାଆଁଟି ଅଟେ ହନୁ ମାଙ୍କଡ଼
ଗଛ ଡାଳ ତା ଘର ...।୦।

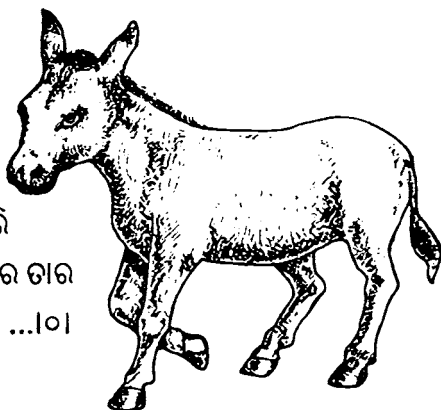


ଦେହଟି ସାରା ରୁମରେ ଭରା
ଦାନ୍ତ ତା ସତେ ହୀରା ,
ଡାଳରୁ ଡାଳ ଡେଉଁ ଥାଏ ସେ
ନ ଦିଏ କେବେ ଧରା ।
ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଖେଳାଇ ସିଏ
ଛୁଆ ସାଥରେ ତା'ର ।
ନାଆଁଟି ଅଟେ ହନୁ ମାଙ୍କଡ଼
ଗଛ ଡାଳ ତା ଘର।୧।

କେତେ କାହାର ଦାଡ଼ି ବଗିଚା
ବୁଲଇ ସିଏ ନିତି ।
ଭଲିକି ଭଲି ପନି ପରିବା
ଖାଅଇ ହୋଇ ସାଥୁ ।
ଯାହା ବା କରୁ ସେ ରାମ ଭଲ
ତାକୁ ଛୁହାର ମୋର
ନାଆଁଟି ଅଟେ ହନୁ ମାଙ୍କଡ଼
ଗଛ ଡାଳ ତା' ଘର ...।୨।

ଗଧ

ଦେଖିବାକୁ ସିଏ ଘୋଡ଼ା ପରି
 ଘୋଡ଼ା ସଂଗେ ନୁହେଁ ସିଏ ସରି
 ବୋଝ ବୋହି ବୋହି ଦିନ ସରେ ତାର
 ଗଧ ସିଏ ବୋକା ଅଟେ ଭାରି ...।୦।



ଘାସ, ନଡ଼ା, କୁଟା ଯାହା ପାଏ
 କିଛି ଭାବେ ନାହିଁ ପେଟେ ଖାଏ ।
 ମାଲିକ ଇଚ୍ଛାରେ ତା ପାଦ ଚଳଇ
 କେହି ନାହିଁ ତାର ଦୁଃଖ ହାରୀ
 ଗଧ ସିଏ ବୋକା ଅଟେ ଭାରି ...।୧।

କଷ୍ଟ ତାର ଫଟା ଢୋଲ ପରି
 ସତେ ଆଖାଡ଼ର ଘଡ଼ ଘଡ଼ି ।
 ପଛୁଆ ନାତ ତା ଭୀମ ଗଦା ମାଡ଼
 ଦେବ ସେ ହାଡ଼କୁ ଚୁନା କରି
 ଗଧ ସିଏ ବୋକା ଅଟେ ଭାରି ...।୨।

ଠିଆ ଠିଆ ତାର କାନ ଦୁଇ
 ସତେ ସେ ଠେକୁଆ ବଡ଼ ଭାଇ
 ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ସତେ ଚିତ୍ରଟିଏ
 ନାହିଁ ତା ଜୀବନ ଶବ ପରି
 ଗଧ ସିଏ ବୋକା ଅଟେ ଭାରି ...।୩।

ଦୁଷ୍ଟରୀ



କାଳିଆ ଧୂସର ରୂପଟି ତାର
ଚେପଟା ମୁହଁକୁ ଥୋମଣି ବଡ଼
ଥୋମଣି ଆଗରେ ନାକଟି ତାହାର
ଦୁଷ୍ଟରୀ ନାମରେ ପ୍ରିୟ ଆମର ...।୦।

ଚେହେରାକୁ ତାର ଯେତଟି ବଡ଼
ଲମ୍ବାଳିଆ ପାଟି, ଚାରୋଟି ଗୋଡ଼
ଛୋଟିଆ ଲାଞ୍ଜରେ ମୁଠାଏ ତା କେଶ
ନୁହେଁ ଅସୁନ୍ଦର ନୁହେଁ ସୁନ୍ଦର
ଦୁଷ୍ଟରୀ ନାମେ ସେ ପ୍ରିୟ ଆମର ...।୧।

ଘାସୁଆ ଜମିରେ ଦୁଷ୍ଟରୀ ପଲ
ଘଡ଼ିଏ ରହିଲେ ଚାଷୀକୁ ଭଲ ,
ଘାସକୁ ଉପାଡ଼ି ମୂଳକୁ ଖାଆନ୍ତି
ବଢ଼ିଆ ଫସଲ ହୁଏ ଅମଳ
ଦୁଷ୍ଟରୀ ନାମେ ସେ ପ୍ରିୟ ଆମର ...।୨।

ବରଷା ବଢ଼ିକୁ ନାହିଁ ତା ଡର
ନଈକୁ ପହଁରି ହୁଏ ସେ ପାର
ଅଖାଦ୍ୟ କୁ ସିଏ ଖାଅଇ ଖୁସିରେ
ସଫା ରଖେ ପରିବେଶ ଆମର
ଦୁଷ୍ଟରୀ ନାମେ ସେ ପ୍ରିୟ ଆମର ...।୩।

ବିଲୁଆ ନନା

ସଂଜ ଆସିଗଲେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଲେ
ବାହାରେ ବିଲୁଆ ନନା,
ହୁକେ ହୋ ହୁକେ ହୋ ଭୁକଇ ସେ ନିତି
ଡରିଯାନ୍ତି କୁନା ମୁନା ...।୦।

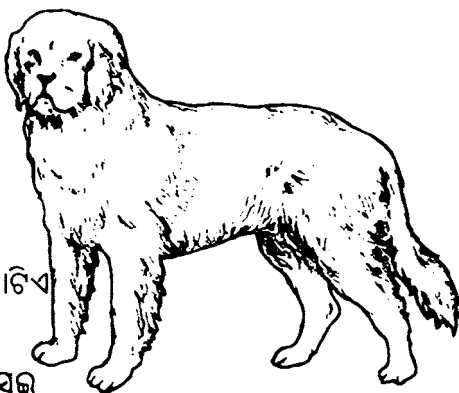


ଗହୀର ବିଜାରେ, ବନ୍ଧ, ହୁଡ଼ା ତଳେ
ବିଲୁଆ ନନାର ଘର ।
ଅତି ଯତନରେ ଗାତ କରି ସିଏ
ରଖେ ପରିବାର ତାର ।
ଖାଅଇ ସେ ମାଛ, କଙ୍କଡ଼ା, କଇଁଚ
ମାଉଁସ ତା ପାଇଁ ଛେନା
ହୁକେ ହୋ, ହୁକେ ହୋ ଭୁକଇ ସେ ନିତି
ଡରି ଯାନ୍ତି କୁନା ମୁନା ...।୧।

ଶୀତ, ଗ୍ରୀଷମକୁ ନାହିଁ ତାର ଡର
ଡରତା ବରଷା ବଢ଼ି ।
ପିଲା ଛୁଆ ତା'ର ବଡ଼ ହଜରାଶ
ତା' ଘରେ ପଶିଲେ ପାଣି ।
କୁକୁର ଡରରେ ଗାଆଁ ଭିତରକୁ
କେବେ ସେ ଆସି ମାରେନା
ହୁକେ ହୋ ହୁକେ ହୋ ଭୁକଇ ସେ ନିତି
ଡରି ଯାନ୍ତି କୁନା ମୁନା ...।୨।

ଆମ କୁକୁର

ଆମ ଘରେ ଅଛି କୁକୁର ଗୋଟିଏ
ନାଆଁଟି ତାହାର ରକି
ଯେଉଁଠି ଥିଲେବି ଦଉଡ଼ି ଆସଇ
ଥରେ ଦେଲେ ତାକୁ ଡାକି ॥୦॥



ଡ଼ଉଲ ଡ଼ଉଲ ଚେହେରା ତାହାର
ଖାଅଇ ସେ ଦୁଧ ଭାତ,
ମୋ କୋଳେ ବସଇ ମୋ ପାଖେ ଶୁଅଇ
ସେ ଅଟେ ମୋହର ମିତ ।
ଅତିହା ଲୋକକୁ ଡ଼ରାଇ ଦିଏ ସେ
ଭାଉ ଭାଉ ଭୁକି ଭୁକି
ନାଆଁଟି ତାହାର ରକି ...।୧।

ପ୍ରଭୁ ଭକ୍ତ ସିଏ ସରଳ ବିଶ୍ୱାସୀ
ଚଳେ ଆମ ବୋଲ ମାନି ।
ଯେତିକି ଦେଲେ ବି ଖୁସିରେ ଖାଅଇ
ହୁଏ ନାହିଁ ଅଭିମାନୀ
ଚୋର ପାଇଁ ସିଏ ପୋଲିସି ଠୁଁ ବଳି
ଗୋଡ଼ାଇ ଧରେ ତା ଶକ୍ତି
ନାଆଁଟି ତାହାର ରକି ...।୨।

ବିଲେଇ ନାନୀ

ବୋଉଲୋ ବୋଉ ଦେ' ତୁ ଖଣ୍ଡେ
ମାଛ ଭଜାରୁ ମତେ,
ବିଲେଇ ନାନୀ କାନ୍ଦୁଛି ବସି
ଗଡ଼ାଇ ଲୁହ କେତେ ...।୦।



ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ ରାତି ତମାମ
ବୁଲଇ ଘର ଘର ।
ଭୋକ ହୋଇଲେ ଲୁଚି ଛପି ସେ
ଖାଅଇ କ୍ଷୀର ସର
ଦୁଧ ଭାତ ମୁଁ ଦେବି ତାହାକୁ
ରହିବ ଆମ ସାଥେ
ବୋଉଲୋ ବୋଉ ଦେ' ତୁ ଖଣ୍ଡେ
ମାଛ ଭଜାରୁ ମତେ ...।୧।

ରାତି ହୋଇଲେ ମୂଷା ମାନଙ୍କ
ସହି ହେଉନି ଦାଉ
ବହି କାଗଜ କେତେ ଦରବ
କାଟି ଦେଖାନ୍ତି ଭାଉ ।
ବିଲେଇ ନାନୀ ମାରିବ ମୂଷା
ଖାଉ ସେ ମାଛ ଯେତେ
ବୋଉଲୋ ବୋଉ ଦେ' ତୁ ଖଣ୍ଡେ
ମାଛ ଭଜାରୁ ମତେ ...।୨।

ଠେକୁଆ

ଛକ ପକ ହୋଇ ଠେକୁଆ ଭାଇ
ଆଗକୁ ଚାହିଁ ସେ ପଛକୁ ଚାହିଁ
ଟିକିଏ ରହି, ଯାଉଛି ଧାଇଁ ...।୦।



ଡ଼ଉଲ ଡ଼ଉଲ ଚେହେରା ତାର,
ମାଉଁସ ପିଣ୍ଡୁଳା ଭାରି ସୁନ୍ଦର ।
ଧୂସର ରଂଗକୁ ଚିହ୍ନି ଦେହ,
ବଡ଼ ଶବ୍ଦରେ ଯାଅଇ ମୋହ ।
ବୋକାଟିଏ ସିଏ ଭାରି ନିରାହ
ତା କଥା କେହି, ଭାବଇ ନାହିଁ ...।୧।

ଘର ବୋଲି ତାର କିଛି ତ ନାହିଁ
କୁଦାଟିଏ ଦେଖୁ ଯାଅଇ ରହି
ଖାଅଇ କଅଁଳ ଘାସ ପତର
ଦୁବ ଘାସକୁ ତା ବେଶି ଆଦର ।
ତା ପାଇଁ ଛଂଗଲ ଦିଶେ ସୁନ୍ଦର
ଯେବେ ଯାଅଇ, ସେ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ...।୨।

ଓଟ

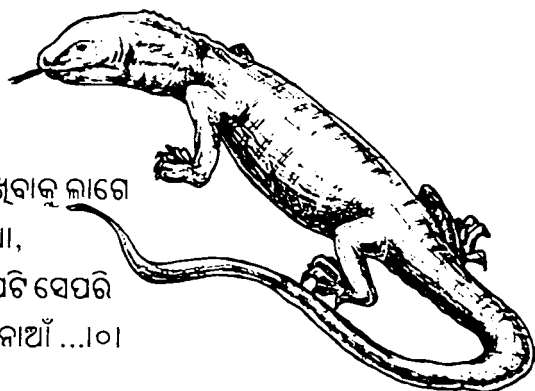
ପାଣି ଜାହାଜ ଭାସି ଭାସିକା
 ପାଣିରେ ସିନା ଯାଏ
 ଭୁଉଁ ଭୁଉଁ ଭୁଉଁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ
 ଆକାଶେ ଉଡୁଥାଏ
 ମରୁଭୂମିର ଜାହାଜ ଟିକୁ
 ଦେଖିଛ କୁହ କିଏ
 ଓଟ ଅଟଇ ସିଏ । ୧ ।



ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ତା ଗୋଡ଼ ଚାରୋଟି
 ପାଦ ତା ଓସାରିଆ
 ବାଲିରେ ତାକୁ ଦଉଡ଼ିବାକୁ
 ଲାଗଇ ସହଜିଆ
 ଭାରି ମୋଟା ତା ଦେହର ଚମ
 ଶୀତ ଖରାକୁ ସହେ
 ଓଟ ଅଟଇ ସିଏ । ୧ ।

ଲମ୍ବା ଅଟଇ ବେକଟି ସିନା
 ଛୋଟିଆ ତାର ଲାଞ୍ଜ
 ପିଠିରେ ଥାଏ ପାଣି ଅଳିଟି
 ସେଇଟି ତାର କୁଜ ।
 ଅନେକ ଦିନ ଖରାରେ ସିଏ
 ପାଣି ନ ପିଇ ରହେ
 ଓଟ ଅଟଇ ସିଏ । ୧ ।

ଗୋଧୂ



ଜୀବଟିଏ ସିଏ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗେ
ସତେକି କୁମ୍ଭୀର ଛୁଆ,
ଚାଲିବି ଯେପରି ରୂପଟି ସେପରି
ଗୋଧୂ ଅଟେ ତାର ନାଆଁ ...।୦।

ଗଛର କୋରଡ଼, ବଣ, ବୁଢ଼ା, ମାଳ
ଯେଉଁଠି ଇଚ୍ଛା ସେ ରହେ ।
ନାନା ପୋକ-ଜୋକ, ପାଇଲେ ସେ ମାଛ
ଖୁସି ମନେ ବସି ଖାଏ ।
ଦେହଟି ତାହାର ମାଟିଆ ଧୂସର
ଲାଞ୍ଜ ତାର ଲମ୍ବାଜିଆ
ଗୋଧୂ ଅଟେ ତାର ନାଆଁ ...।୧।

ନାଗ ସାପ ପରି ଗରଜନ ତା'ର
ଶୁଣିଲେ ଲାଗଇ ଡର
ମଣିଷର ସିଏ ଭାରି ଉପକାରୀ
କରେ ନାହିଁ ହରବର ।
ଚମଡ଼ା ରେ ତା'ର ହୁଅଇ ଖଞ୍ଜଣୀ
ବାଜେ ସେ କେଡ଼େ ବଢ଼ିଆ
ଗୋଧୂ ଅଟେ ତା'ର ନାଆଁ।୨।

ଝିଙ୍କ



ମୂଷା ପରି ମୁହଁ ଠେକୁଆ ଶରୀର
ମାଟି ତଳେ ତାର ଘର,
ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ରହୁଥାଏ ସିଏ
ଝିଙ୍କ ଅଟେ ନାମ ତାର ...।୦।

କଅଁଳିଆ ଶିଶୁ ପାଦ ପରି ସତେ
ପଛ ଗୋଡ଼ ପାଦ ଦୁଇ,
ମଣିଷ ପାଦୁକି ପରି ଆଗ ଗୋଡ଼
ପାଞ୍ଚୋଟି ଆଙ୍ଗୁଠି ଥାଇ ।
ଦେହରେ ତାହାର ଶର ପରି ପର
ଦିଶଇ ଭାରି ସୁନ୍ଦର
ଝିଙ୍କ ଅଟେ ନାମ ତାର ...।୧।

ସୂରୁଯ ବୁଡ଼ିଲେ ଅନ୍ଧାର ଆସିଲେ
ଗାତରୁ ସେ ବାହାରଇ,
ମହୁଜ, ବାଦାମ, କନ୍ଦମୂଳ ଆଉ
ପାଚିଲା ଫଳ ଖାଅଇ ।
ଝିଙ୍କର କାଠିରେ ଲେଖନୀ ହୁଅଇ
ତେଣୁ ସେ ବଞ୍ଚୁ ଆମର
ମାଟି ତଳେ ତାର ଘର ...।୨।

ବଜ୍ର କାସ୍ତା

ବଣ ଜଂଗଲରେ ଜୀବଟିଏ ରହେ
ବଜ୍ରକାସ୍ତା ନାମ ତା'ର,
ଗୋଧୂ ପରି ଦିଶେ ହେଲେ ତା'ଠୁଁ ବଡ଼
ଲାଞ୍ଜଟି ଲମ୍ବା ତାହାର ...।୦।

ଚାରି ଗୋଡ଼ ତାର ଭାଲୁ ପରି ନଖ
ବେଶି ଲମ୍ବା ଜିଭ ଟିଏ ,
ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ତାର ଲାଞ୍ଜ ପରିଯନ୍ତେ
କଠିନ କାଟି ଗୁଡ଼ିଏ ।
ଗଛ କୋରଡ଼ରେ ସୁଖରେ ସେ ଥାଏ
ଦାନ୍ତ ନାହିଁ ସେ ଜୀବର
ବଜ୍ରକାସ୍ତା ନାମ ତାର ...।୧।

ଦିନରେ ସେ କେବେ ଦେଖା'ନ ଦିଅଇ
ରାତି ସାରା ବୁଲୁ ଥାଏ,
ଜନ୍ଦା, ଝରିପୋକ ଆହାର ତାହାର
ଜିଭରେ ଆଣି ସେ ଖାଏ ।
ଭାରି ଉପକାରୀ ଆମ ପାଇଁ ସିଏ
କେତେ ରୋଗ କରେ ଦୂର
ବଜ୍ର କାସ୍ତା ନାମ ତାର ...।୨।



ଶାଳିଆ ପତନୀ



କଟାଶର ମୁହଁ ପତଳା ଚେହେରା
ଜଂଗଲର ପଶୁଟିଏ,
ରୂପ ତା କାଳିଆ ଲାଞ୍ଜି ଲମ୍ବାଳିଆ
ଶାଳିଆ ପତନୀ ସିଏ ...।୦।

ଗଛ କୋରଡ଼ରେ ପଥର ଖୋଲରେ
ରହିଥାଏ ଆନନ୍ଦରେ,
ସଞ୍ଜ ହୋଇଗଲେ ଅନ୍ଧାର ଆସିଲେ
ଚରି ବୁଲି ସେ ବାହାରେ ।
ଗଛ ଚଢ଼ିବାରେ ଭାରି ଧୁରନ୍ଧର
ନାନା ଜାତି ଫଳ ଖାଏ
ଶାଳିଆ ପତନୀ ସିଏ ...।୧।

ତା ଦେହର ଗନ୍ଧ ତା କଣ୍ଠର ସ୍ଵର
ଜାଣି ପାରଇ ଶିକାରୀ,
ଅତି କଉଶଳେ ନିରୀହ ଜୀବକୁ
ଆଶଇ ଧୀରେ ସେ ଧରି ,
ଚମଡ଼ା, ମାଉଁସ, ଲାଞ୍ଜି ତାହାର
ଜନ ହିତେ ଲାଗି ଥାଏ
ଶାଳିଆ ପତନୀ ସିଏ ...।୨।

ଏଣୁଥ



ଶିଳୁ ବୁଦା ମୂଳେ ଦେଖ
ବସିଛି ଏଣୁଥ ଭାଇ
ଯାହା ପଚାରିଲେ ତାକୁ
ଖାଲି ମୁଣ୍ଡ ଚୁଙ୍ଗାରଇ ...।୦।

ଦେହରେ ମାଖୁଛି ବଟା ହଜଦୀକୁ
ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଲାପି ରଙ୍ଗ ।
ଗାଲରେ ଲେପିଛି ନାଲିଆ କୁକୁମ
ଚାଲିରେ କେତେ ଯେ ଭଙ୍ଗ ।
ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ସେ ରଖିଛି କଉଡ଼ି
କେତେ ଗୁପ୍ତେ ଲୁଚାଇ
ବସିଛି ଏଣୁଥ ଭାଇ ...।୧।

ଛକି ଛକି ଯାଉଁ ଧରି ପକାଉଛି
କେତେ କେତେ ପୋକ ଢୋକ
ଝିଝିକା ଧରି ସେ ଗଛ ଡାଳେ ବସି
ଖାଇ ଦିଏ ଟଙ୍କ ଟାକ ।
ଅସରପା ତାର ରସଗୋଲା ପରି
ତାକୁ ଖୋଜି ବୁଲୁଥାଇ
ବସିଛି ଏଣୁଥ ଭାଇ ...।୨।

ମୂଷା



ମୂଷା କଥା ଲାଗେ କେମିତି କେମିତି
ମୂଷା କରେ ହଟ ହଟା ।
ସୂରୁଯ ବୁଡ଼ିଲେ ଅନ୍ଧାର ଆସିଲେ
ଦେଖାଏ ନିଜ ରୂପଟା ...।୦।

ଖୋଜେ ଘରେ ଘରେ ଅଛି କେଉଁଠାରେ
ଧାନ, ବିରି, ମୁଗ, ଚଣା ।
ଚାଉଳ, ଗହମ, କୋଳଥ, ମାଣ୍ଡିଆ
ଖାଇବାକୁ ହୁଏ ବଣା ।
ଅଖା, ଓଳିଆକୁ ମୁନିଆଁ ଦାନ୍ତରେ
କରି ଦିଏ କୁଟୁ କୁଟା
ଦେଖାଏ ନିଜ ରୂପଟା ...।୧।

ଡୋଇ ମୂଷା କରେ ଲୁଗା କପଡ଼ାକୁ
କାଟି କୁଟି ଛାରଖାର ।
ଗାରୁଆଟି ସଦା ସବୁ କରେ ପଦା
ନାହିଁ ତା ବାଛ ବିଚାର ।
ଛକ ପକ ହୋଇ ଖୋଜେ ଅଛି କାହିଁ
ଆରିଶା କାକରା ପିଠା
ଦେଖାଏ ନିଜ ରୂପଟା ...।୨।



ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା

ଖୁପୁରୁ ଖୁପୁରୁ ଡେଇଁ ଡେଇଁ
ଚେଁ, ଚାଁ ଶବଦେ ଗୀତ ଗାଉ
ଡାଳରୁ ଡାଳକୁ କୁଦା ମାରୁଥାଏ
ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷାଟି ଅଟେ ସେହି ...।୦।

ମୁହଁଟି ତାହାର ମୂଷା ପରି
ଲାଞ୍ଜରେ ତାହାର ଲୋମ ଭରି
ତିନି ଆଙ୍ଗୁଠିର ଚିହ୍ନ ତା ପିଠିରେ
ଦେଇଛନ୍ତି ରାମ କୃପା ବହି
ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷାଟି ଅଟେ ସେହି ...।୧।

ଅତି ସୁନ୍ଦର ସେ ଦେଖିବାକୁ
ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଅରେ ଧରିବାକୁ
ଭାରି ସିଏ ଶାନ୍ତ ଭାରି ସେ ସରଳ
ହସେ ପରିବେଶ ତାକୁ ପାଇ
ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷାଟି ଅଟେ ସେହି ...।୨।



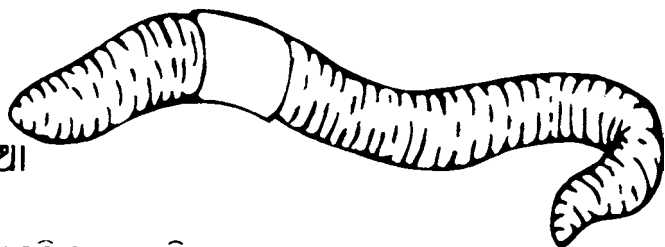
ନେଉଳ

ନେଉଳ ଭାଇରେ ନେଉଳ ଭାଇ
ବେତ ବୁଦା ମୂଳେ ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ
କି ସୁଖ ପାଉଛୁ ତୁହି ।
ଆ'ରେ ଆ'ରେ
ପାଳିବି ମୁଁ ତୋତେ ନେଇ ...।୦।

ଅତି ଯତନରେ ସୁନାର କାଠିରେ
ଗଢ଼ିବି ପଞ୍ଜୁରୀ ଟିଏ
ରହିବୁ ତହିଁରେ ସପା ସୁତୁରାରେ
ନ ଥିବ ଡର ଟିକିଏ ।
ଗଳାରେ ତୋ ଦେବି ଘୁଘୁର ପିନ୍ଧେଇ
ନାଚିବୁ ତୁ ଥେଇ ଥେଇ
ଆ'ରେ ଆ'ରେ - ଖେଳି ଯିବା ସାଥୁ ହୋଇ ...।୧।

ଖାଇବାକୁ ଦେବି ଦୁଧ ଭାତ ନିତି
ରୁପା ଥାଳି ଭରି କରି ।
ତୋ ପାଇଁ ଆଣିବି ନଇ ପୋଖରୀରୁ
କେରାଣ୍ଡି, ଭାକୁର ଧରି
ପଡୁଥିବା ବେଳେ ପାଶେ ବସିଥିବୁ
ମୋ କୋଳେ ଶୋଇବୁ ତୁହି ।
ଆ'ରେ ଆ'ରେ
ଏକା ଏକା ବୁଲୁ କାହିଁ ...।୨।

ଜିଆ

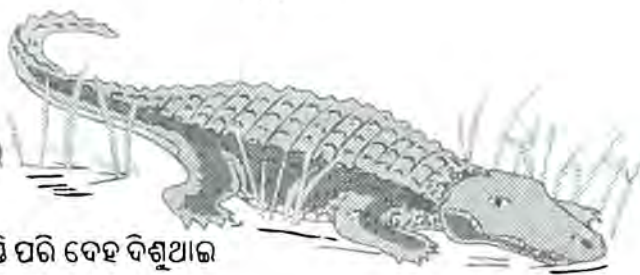


ସୂତା ପରି ସରୁ ଜୀବଟିଏ
ମାଟି ମା'ର କୋଳେ ରହିଥାଏ ।
ଝର ଝର ହୋଇ ବରଷା ଝରିଲେ
ନାଚି ନାଚି ଖେଳି ଆସେ ସିଏ ...।୦।

ଦାଣ୍ଡରେ ଦୁଆରେ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ
କ୍ଷେତରେ ସେ ସଦା ରହି ।
ଓଲଟ ପାଲଟ କରଇ ମାଟିକୁ
ଜନମରୁ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ।
ଚାଷୀ ଭାଇର ସେ ପ୍ରିୟ ବଂଧୁ ଅଟେ
ମାଟି ଖାଇ ସିଏ ବଂଚି ରହେ
ନାଚି ନାଚି ଖେଳି ଆସେ ସିଏ ...।୧।

ଉପକାର ବିନା ଅପକାର କଥା
କେବେ ସେ ଜାଣଇ ନାହିଁ ।
ନିଜ ଜୀବନକୁ ପର ପାଇଁ ଦିଏ
ବନିଶୀ କ୍ଷୟରେ ରହି ।
ନାମ ତାର ଜିଆ ସଜିବଁ ଜାଣନ୍ତି
ତା କଥାକୁ ଅବା ଭାବେ କିଏ
ନାଚି ନାଚି ଖେଳି ଆସେ ସିଏ ...।୨।

କୁମ୍ଭୀର



କାଠ ଗଣ୍ଡି ପରି ଦେହ ଦିଶୁଥାଇ
ମୁହଁଟି ଲମ୍ବା ତାହାର ।
ଲାଞ୍ଜର ଉପରେ କରତର କଣ୍ଟା
ତା ନାମ ଅଟେ କୁମ୍ଭୀର ...।୦।

ଗଭୀର ପାଣିରେ, ନଈରେ, ଗଣ୍ଡରେ
ରହିଥାଏ କରି ଘର ।
ଖାଅଇ ଅନେକ ଜାତି ଜାତି ମାଛ
ଯେତେ ସବୁ ଜଳଚର ।
ମଣିଷକୁ ଦେଖୁ ଧରିବ କେମିତି
ମନରେ କରେ ବିଚାର
ତା ନାମ ଅଟେ କୁମ୍ଭୀର ...।୧।

ଅଣିଆ, ମାଟିଆ, ଘଡ଼ିଆକ ପୁଣି
ବଉଳା ତାହାର ଜାତି ।
ବରଷକୁ ଥରେ ଅଣ୍ଟା ଦେଇ ଥାଏ
ଉଚ୍ଚ ବାଲି ଜାଗା ଦେଖୁ
ଚମଡ଼ା ତାହାର କଣ୍ଟା ଆଉ ଦାନ୍ତ
ଲାଗଇ କାମେ ଆମର
ତା ନାମ ଅଟେ କୁମ୍ଭୀର ...।୨।

ଡଲଫିନ୍

ଏମିତି ମାଛଟିଏ
ସାଗର ଜଳେ ରହେ ।
ମାଛଙ୍କ ପରି ଅଣ୍ଡା ନ ଦେଇ
ଜାଆଁଳ ଛାଡ଼ି ଥାଏ
ଡଲଫିନ୍ ଟି ସିଏ ... । ୧ ।



କାତି ନ ଥାଇ ଧୂସର ରଙ୍ଗ
ଟିକିଏ ଲମ୍ବା ମୁହଁ ,
ଦେଖିବାକୁ ସେ ଭାରି ସୁନ୍ଦର
ଟିକିଣ ତାର ଦେହ ।
ଭାରି ବୁଦ୍ଧିଆ, ଭାରି ଚତୁର
ମେଳ ଭିତରେ ଥାଏ
ଡଲଫିନ୍ ଟି ସିଏ ... । ୧ ।

ଶିଶିରୀ ପରି ଶବ୍ଦ କରି
କଥା ସେ ହୋଇପାରେ
ମଣିଷକୁ ସେ ଭଲ ପାଆଇ
ପୋଷା ମାନଙ୍କ ଧୂରେ ।
କଉତୁକିଆ ଖେଳ ତାହାର
ମନକୁ କିଣିନିଏ
ଡଲଫିନ୍ ଟି ସିଏ ... । ୨ ।

ପେଙ୍ଗୁଇନ

ଡଉଲ ଡଉଲ ଚେହେରା ତାହାର
ଚାଲୁଥିଲେ ଦିଶେ ଭାରି ସେ ସୁନ୍ଦର
ନାଆଁ ତାର ପେଙ୍ଗୁଇନି ।
ଥରେ ଦେଖୁଥିଲେ ଜୀବନରେ ତାକୁ
ମନରୁ ଭୁଲି ହୁଏନି ...।୦।

କଜା ଧଳା ମିଶା ରୂପଟି ତାହାର
ପେଟ ଧୋବ ପର ପର
ଦର ଗଡ଼ା ପରି ଡେଶା ଦୁଇ ଗୋଟି
ଟିକି ଲାଞ୍ଜଟିଏ ତା'ର ।
ଲାଣ୍ଡିଆ ମୁଣ୍ଡଟି ସୁନ୍ଦର ମୁହଁଟି
ଥଣ୍ଡି ହଳଦୀ ବନି
ମନରୁ ଭୁଲି ହୁଏନି ...।୧।

ବରପ ଦେଶରେ ଜନମ ତାହାର
ଥଣ୍ଡାକୁ ସେ ଡରେ ନାହିଁ ।
ବରପ ପାଣିରେ ଅନେକ ବେଗରେ
ପହଁଚି ପାରଇ ସେହି ।
ଖାଏ ସେ କଙ୍କଡ଼ା, ପୋକ, ଜୋକ, ମାଛ
ଭାରି ମଜା ତା ଜୀବନୀ
ମନରୁ ଭୁଲି ହୁଏନି ...।୨।



କଇଁଛ



ଜଳରେ ରହେ ସେ ଛଳରେ ରହେ
ଚାଣୁଆ ତା ଦେହ କଇଁଚ ସିଏ ...।୦।

ଆଗ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ ପଛଠୁ ବଡ଼
ଚାରି ଗୋଡ଼େ ଚାଲେ ହେଲେ ମନ୍ଦର ।
ପାଣିରେ ତା ଗତି ଚାଲିବାଠୁ ବେଶୀ
ଟିକିଏ ଯାଏ ସେ ଟିକିଏ ରହେ
ଚାଣୁଆ ତା ଦେହ କଇଁଛ ସିଏ ...।୧।

ଭାରି ବୁଜୁ-ବୁଜା ଚତୁର ସିଏ
ବିପଦ ବେଳରେ ପଥର ଟିଏ ।
ଚାରି ଗୋଡ଼ ମୁହଁ ଖୋଳରେ ପୁରେଇ
ମଲାପରି ସତେ ପଡ଼ି ସେ ରହେ
ଚାଣୁଆ ତା ଦେହ କଇଁଛ ସିଏ ...।୧।

ପୋକ ଜୋକ ମାଛ ଆହାର ତା'ର
ଭାରି ସୁନ୍ଦରିଆ ଚାଲି ତାହାର ।
ଦରିଆ କଇଁଛ ଭାରି ବଡ଼ ବଡ଼
ତା ଖୋଳରେ କେତେ ଦରବ ହୁଏ
ଚାଣୁଆ ତା ଦେହ କଇଁଛ ସିଏ ...।୨।

କଙ୍କଡ଼ା



ନଈ ପୋଖରୀରେ ଝରଣା ଜଳରେ
ଜୀବଟିଏ ଥାଏ ରହି ।
ତା ନାମ କଙ୍କଡ଼ା ଚାଲେ ସେ ବଙ୍କେଇ
ଦଶଟି ଗୋଡ଼ରେ ସେହି
ସଅଳ ସଅଳ ହୋଇ ...।୦।

ମିଠା ଆଉ ଲୁଣି ଦୁଇଟି ଜାତିର
ଲୁଣି ରହେ ସାଗରରେ,
ମିଠା କଙ୍କଡ଼ାଟି ମାଟିଆ ନାରଙ୍ଗୀ
ଲୁଣି ଧୂସର ରୂପରେ
କେଉଟ ଭାଇର ଜାଲରେ କଙ୍କଡ଼ା
ଆସେ ଧୂରେ ଛାଣି ହୋଇ
ବିକିରି ହେବାର ପାଇଁ ...।୧।

କଙ୍କଡ଼ା ଗାତରେ ବିଲୁଆ ନନାଟି
ଭରି ଦେଇ ତାର ଲାଞ୍ଜ
ଧରିଆଣି ଖାଏ, କଙ୍କଡ଼ା ବୁଝେନା
ନନାର ଚତୁର ଖଞ୍ଜ ।
କଙ୍କଡ଼ା ଡିଆଣି ହୋଇଥିଲେ ଘରେ
ଭାତ ଜମା ଅଣ୍ଟେ ନାହିଁ
ହାଣ୍ଡି ଯାଏ ଖାଲି ହୋଇ ...।୨।



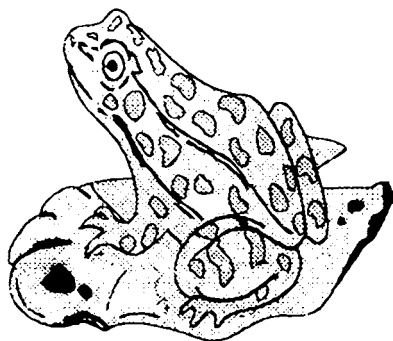
ସାପ

ଦଉଡ଼ି ପରି ତା ରୂପ
ନାଆଁଟି ତାହାର ସାପ ।
କେତେ ଯେ ରଂଗର କେତେ ଯେ ଜାତିର
କିଏ ରଣା କିଏ ତମ୍ଭ ...।୦।

“ନାଗ” ର ଜାତିରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର
କଳା କେ ହଳଦୀ ବନ ।
ମହା ବିଷଧର ଥରେ ଗୋଟ ଦେଲେ
ଜୀବର ଯାଏ ଜୀବନ ।
ରଣା କରି ଦିଏ ଘଡ଼ି କରେ ବଣା
ସହି ହୁଏ ନାହିଁ କୋପ
ନାଆଁଟି ତାହାର ସାପ ..।୧।

ଭୟଙ୍କର ରୂପ, ଅଜଗର ରହେ
ଘନ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ
ବଣର ପଶୁକୁ ଗୋଟା ଗୋଟା ଗିଳି
ଶୁଏ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ।
ହେଲେ ସାପ ଆମ ବଂଧୁ କହିବାରେ
ହେବ ନାହିଁ କିଛି ପାପ
ନାଆଁଟି ତାହାର ସାପ ...।୨।

ବେଙ୍ଗ



ସୂରୁଯ ବୁଡ଼ିଲେ ସଂଜ ଆସିଗଲେ
ଖୁପୁରୁ ଖୁପୁରୁ ଡେଇଁ
ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତି ବେଙ୍ଗ ରାଜା, ରାଣୀ
ରାଜଜ ବୁଲିବା ପାଇଁ ...।୦।

ଏ ଘର ସେ ଘର ଏ ଓଳି ସେ ଓଳି
ବୁଲନ୍ତି ସେ ଆନନ୍ଦରେ ।
କେତେ ପୋକ ଜୋକ କେବେ ଝଡ଼ିପୋକ
ଖାଆନ୍ତି ଖୁସି ମନରେ ।
ସଫା ରଖନ୍ତି ସେ ଆମ ପରିବେଶ
ବଂଧୁ ସେ ଆମର ହୋଇ
ଖୁପୁରୁ ଖୁପୁରୁ ଡେଇଁ ...।୧।

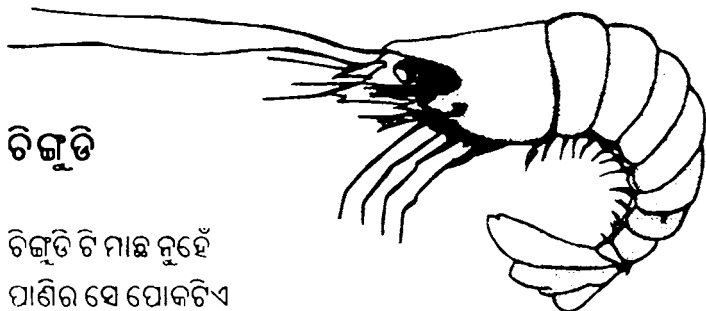
କଳା ମେଘ ଦେଖୁ ଗୀତ ଗାଆନ୍ତି ସେ
ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ବସି
ଝଡ଼ି ବରଷାରେ ସାରୁ ବୁଦା ମୂଳେ
ନାଚନ୍ତି ହୋଇ ସେ ଖୁସି
ଚଗଲା ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଖୁ ସେ ଡରନ୍ତି
କାଳେ ତାଙ୍କୁ ଯିବେ ନେଇ
ଖୁପୁରୁ ଖୁପୁରୁ ଡେଇଁ ...।୨।

ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି

ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଟି ମାଛ ନୁହେଁ
ପାଣିର ସେ ପୋକଟିଏ
ସାଗର ଭିତରେ ନଈ ପୋଖରୀରେ
ଆନନ୍ଦରେ ରହିଥାଏ ...।୦।

ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ମାଂସ ମିଶି ତାର ଦେହ
ଯୋଡ଼ି ହୋଇଥାଏ ରହି ,
ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ, ଲାଞ୍ଜ ମୂଳ ପରିଯନ୍ତେ
ଖୋଳଟି ଭିତରେ ଥାଇ ।
ପେଟ ତଳ ତାର ସତେ ଘାସ ଦଳ
ଆହୁଲାର କାମ ଦିଏ
ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଟି ମାଛ ନୁହେଁ ...।୧।

ମାଟିଆ ଧୂସର ରଂଗ ଅଟେ ତା'ର
ଦେଖିବାକୁ ସୁନ୍ଦରିଆ
ତେଲ କଢ଼େଇରେ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ତାକୁ
ତା ରଂଗ ହୁଏ ନାଲିଆ ,
ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ିର ଭଜା, ଚିଅଣ, ଆଚାର
ଖାଇଲେ ମନକୁ ମୋହେ
ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଟି ମାଛ ନୁହେଁ ...।୨।



ଓଧ



ନେଉଳ ପରି ଦେଖିବାକୁ ସେ
 ଦେହଟି ବଡ଼ ତାର
 ଚଂଚ ତାହାର ଧୂସର କଳା
 ନୁହେଁ ସେ ଅସୁନ୍ଦର
 ନାଆଁଟି ଓଧ ତା'ର ...।୦।

ନଈ ପୋଖରୀ, ସାଗର ତଳେ
 ଦେଖା ଯାଅଇ ସିଏ ,
 ମାଛ, କଙ୍କଡ଼ା, ଗେଣ୍ଡା, ଶାମୁକା
 ଜଳ ଜୀବକୁ ଖାଏ ।
 ଗଭୀର ତଳେ ପହଞ୍ଚି ବାରେ
 ଭାରି ସେ ଧୂରନ୍ଧର
 ନାଆଁଟି ଓଧ ତା'ର ...।୧।

ଚମଡ଼ା ତାର ଭାରି ଚିକ୍କଣ
 ଲାଗଇ ନାହିଁ ପାଣି
 ସେ ଯଦି କାର ପୋଷା ମାନଇ
 ଦିଅଇ ମାଛ ଆଣି
 ତା ମିଠା ମାଂସ ଚମଡ଼ା ଲାଗି
 ଜୀବନ ଯାଏ ତାର
 ନାଆଁଟି ଓଧ ତାର ...।୨।

ମାଛି

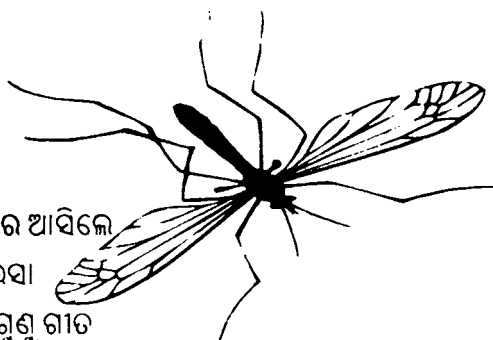


ଛୋଟ ଜୀବଟିଏ ଦେଖିବାକୁ ସିଏ
ଭାରି ବଡ଼ ତାର କାମ ।
ଆମ ପାଇଁ ସିଏ ଅତି ଉନ୍ନତ
ମାଛି ଅଟେ ତାର ନାମ ...।୦।

ଭୂପ ତାର କଳା ମାଟିଆ ଧୂସର
ଛୋଟିଆ ଟେକା ମୁଣ୍ଡଟି
ସବୁ ପକ୍ଷୀ ଠାରୁ ଉଡ଼ିପାରେ ଆଗେ
ଛୋଟ ତା ଦେଖା ଦୁଇଟି ।
ସରୁଆ ଜିଭରେ ମିଠା ଖାଇବାକୁ
ହୁଏ ସେ ପାଗଳ ସମ
ମାଛି ଅଟେ ତାର ନାମ ...।୧।

ହଇଜା ରୋଗୀର ଝାଡ଼ା ବାନ୍ତିରୁ ସେ
ଜୀବାଣୁ ଆଣେ ପାଦରେ ।
ଯେଉଁଠି ବସଇ ସେଇଠି ଛାଡ଼ଇ
ଦେଖା ଯାଏନା ଆଖିରେ ।
ତା ପାଇଁ ମରନ୍ତି ଶହ ଶହ ଲୋକ
ସେ ଅଟେ ଆମର ଯମ
ମାଛି ଅଟେ ତାର ନାମ ... ।୨।

ମଶା



ନିତି ସଞ୍ଜ ହେଲେ ଅଂଧାର ଆସିଲେ
 ଘରକୁ ଆସଇ ମଶା ମଉସା
 କାନ ପାଖେ ଗାଏ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ଗୀତ
 ଏଇତ ତାହାର ନିତି ବେଉସା ...।୦।

ଲୁଚି ଛପି ଆସି ପାଖରେ ବସଇ
 କାହାକୁ ଖବର ନାହିଁ ।
 ଧିରେ ଧିରେ ତାର ଶୁଣୁକୁ ପୁରେଇ
 ରକତ ଶୋଷି ନିଅଁଇ ।
 ଆ ଦେହ ଜୀବାଣୁ ତା ଦେହରେ ଛାଡ଼େ
 ଡାକତର ଟାଣୁଆଏ ପଇସା
 ଏଇତ ତାହାର ନିତି ବେଉସା ...।୧।

ମେଲେରିଆ ରୋଗ ଜୀବାଣୁ ଆଣଇ
 ମାଇ ସେ ଏନୋଫେଲିସ
 ବସିବା ଢଙ୍ଗରୁ ଚିହ୍ନି ହୁଏ ତାକୁ
 ଜାଣିବା ଲୋଡ଼ା ନିହାତି
 ପଚା ସତ୍ତା ଜାଗା ମଶା ମଉସାର
 ବଅଁସ ବଢ଼ାଏ ଅତି ସହସା
 ଏଇତ ତାହାର ନିତି ବେଉସା ...।୨।

ପ୍ରଜାପତି



ସ ଅଁ ବାଲୁଆରୁ ଜନମ ଯାହାର
ସବୁରି ଯେ ପ୍ରିୟ ଅତି ।
ନାହିଁ ତାର ବସା ଠାକୁର ଭରସା
ନାଆଁ ତାର ପ୍ରଜାପତି ...।୦।

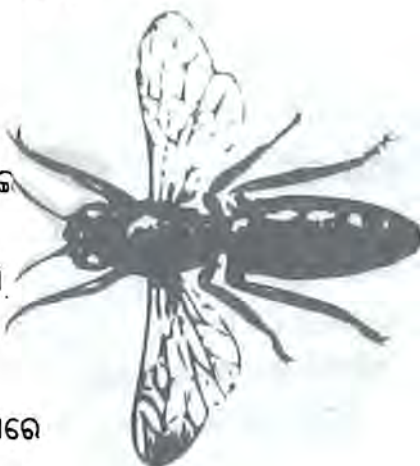
ନାଲି, ଧଳା, କଳା, ଧୂସର ଛବିଲା
ଅନେକ ରଂଗ ତାହାର,
ଛୋଟ ବଡ଼ ହୋଇ କେତେ ଭଳି ଭଳି
ଦିଶିଲା କେତେ ଜାତିର ।
ଖରା ବରଷାକୁ ଶୀତ କାକରକୁ
ନଥାଏ ତାହାର ଭାତି
ନାଆଁ ତାର ପ୍ରଜାପତି ...।୧।

ପଡ଼ିଆ, ବିଲରେ, ବଣ, ପାହାଡ଼ରେ
ନିତି ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ
ଫଳରୁ ଫୁଲକୁ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥାଏ
ମଧୁ ଖାଇ ହରଷରେ ।
ତା ପାଇଁ ସୁନ୍ଦର ଆମ ପରିବେଶ
ଯେନେ ଭରି ଦିଏ ଶାନ୍ତି
ନାଆଁ ତା'ର ପ୍ରଜାପତି ...।୨।

ମହମାଛି

ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ସୁରେ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ
ଜଡ଼ିଯାଏ ମହମାଛି ।

ଫୁଲରୁ ଫୁଲରୁ ମହ ଶୋଷି ଆଣି
ଆମ ପାଇଁ ରଖେ ସଞ୍ଚ ...।୦।



ଟିକି ଜୀବଟି ସେ ତା ଟିକି ଡେଶାରେ
ଉଡ଼ିଯାରେ ବହୁ ଦୂର,
କାଳିଆ ମୁହଁକୁ ଡାଉଆ ଦେହଟି
ଦିଶଇ ଭାରି ସୁନ୍ଦର
ନାହୁଡ଼ରେ ତାର କରେ ସେ ଆଘାତ
ସାଙ୍ଗ ସାଥ୍ ସଂଗେ ମିଶି
ଫୁଲରୁ ଫୁଲରୁ ମହ ଶୋଷିଆଣି
ଆମ ପାଇଁ ରଖେ ସଞ୍ଚ ...।୧।

ଆପଣା ପାଟିରୁ ଲାଳ କାଢ଼ି ସିଏ
ଗଢ଼ଇ ସୁନ୍ଦର ଘର
ଅଗଣିତ କରେ କୋଠରୀ ତହିଁରେ
ଯହିଁ ମହୁ ଭର ପୁର ।
ଛୋଟ ଜୀବ ସିନା ମହତ ତା କାମ
ତା ପରି ସତେ କେ ଅଛି
ଫୁଲରୁ ଫୁଲରୁ ମହ ଶୋଷି ଆଣି
ଆମ ପାଇଁ ରଖେ ସଞ୍ଚ ...।୨।

କୋଇଲି

ଫଗୁଣ ଆସିଲା ଆମ
ବହିଳା ବସନ୍ତ ଧ୍ବରେ
ଗହନ ବନରୁ କୋଇଲି
ବସିଲା ଆମ ଡାଳରେ



ମଳୟର ସାଥେ ତାଳ ମିଳାଇଲା
କୁହୁ କୁହୁ ଗୀତ ଗାଇ
ବଉଳ ରୁ ଆମ କଷି ଜନମିଲେ
ଭଅଁର ପରଶ ପାଇ ।
କୋଇଲିକୁ ଦେଖୁ ଝିଙ୍କାରୀ ଗାଇଲେ
ମଧୁ ଗୀତି ସୁମଧୁରେ
ଗହନ ବନରୁ କୋଇଲି ଆସିଲା
ବସିଲା ଆମ ଡାଳରେ ...।୧।

ରାତି ନ ପାହୁଣୁ କୋଇଲି ଡାକିଲା
ଗାଆଁ ଗାଆଁ ବୁଲି ବୁଲି
ଆସିଛି ଦେଖ, ମୁଁ ମଳୟକୁ ନେଇ
ହସ ଆଜି ମନ ଖୋଲି
ବରଷକ ପାଇଁ ଯିବି ଘୋର ବନେ
ତୁମ ଠୁଁ ବହୁ ଦୂରରେ
ଗହନ ବନରୁ କୋଇଲି ଆସିଲା
ବସିଲା ଆମ ଡାଳରେ ...।୨।

ମୟୂର

ଆକାଶେ ଯେବେ କଳା ବାଦଲ
ଆସଇ କରି ଅନ୍ଧାର,
ପାହାଡ଼ ତଳେ ପୁଛୁକୁ ଟେକି
ଆନନ୍ଦେ ନାଚେ ମୟୂର ...।୦।



ରହଇ ସିଏ ବଣ ପାହାଡ଼େ
କୁଟା କାଠିରେ ଘର,
ଜାତି ଜାତିର ସାପ, ଏଣୁଅ
ଅଟେ ଆହାର ତାର ।
ବେଶି ଦୂରକୁ ପାରେନା ଉଡ଼ି
ଡ଼େଶାକୁ ବଡ଼ ଶରୀର
ଆନନ୍ଦେ ନାଚେ ମୟୂର ...।୧।

ଶାନ୍ତ, ସରଳ, ନିରୀହ ପକ୍ଷୀ
ତା ପରି କେହି ନାହିଁ,
ଗୁଣେ ଯେମିତି ରୂପେ ସେମିତି
ତୁଳନା ତାର ନାହିଁ ।
ସେ ପରା ଅଟେ ଜାତୀୟ ପକ୍ଷୀ
ଆମ ଦେଶ ଭାରତର
ଆନନ୍ଦେ ନାଚେ ମୟୂର ...।୨।

ଶୁଆ

ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର ପକ୍ଷୀଟିଏ
 ନାଲିଆ ତାହାର ଅଣ୍ଟାଟିଏ ।
 ଗଳାରେ ଦିଶଇ କାଲିଆ କଣ୍ଠଟି
 ଆଉ କେହି ନୁହଁ ଶୁଆ ସିଏ ... । ୦ ।



ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ରହୁଥାଏ
 ପାଚିଲା ଫଳକୁ ଭଲପାଏ ।
 ଶୀତ ବସନ୍ତରେ ଦେଖାଦିଏ
 ସୁମଧୁର ସୁରେ ଗୀତ ଗାଏ ।
 ଦଳ ଛାଡ଼ି ସିଏ ଏକ୍ସଟିଆ କେବେ
 ନିମିଷକ ପାଇଁ ସେ ନଯାଏ
 ଆଉ କେହି ନୁହଁ ଶୁଆ ସିଏ ... । ୧ ।

ଛୁଆଟି ଦିନରୁ ଆଣି ଧିରେ
 ପାଳ ତାକୁ ରଖୁ ପଞ୍ଜୁରୀରେ ।
 ଖାଇ ବାକୁ ଦିଅ ଦୁଧ ଭାତ
 ନାନା ଜାତି ଫଳ ଭିଜାବୁଟ
 ରାମ ନାମ ହରି ନାମ ଶିଖାଇଲେ
 ଗାଇବ ସେ ବଂଟି ଥିବା ଯାଏ
 ଆଉ କେହି ନୁହଁ ଶୁଆ ସିଏ ... । ୨ ।

ବଣି



ବଣିରେ ବଣି ତୁ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର
ଆହୁରି ସୁନ୍ଦର ଯୋଡ଼ି ତୋହର ।
ଖୁଚିରି ମିଚିରି ଶବଦକୁ ତୋର
ସତେରେ ମୋହର ଭାରି ଆଦର ...।୦।

ପାଦରେ ଅଣ୍ଟରେ ଆଖି ପତା ତଳେ
ବୋଲିଛୁ ହଜଦୀ କେଉଁଠୁ ଆଣି ,
ମୁଣ୍ଡରେ ବୋଲିଛୁ ଚିକ୍‌କ କଳାକୁ
ଦେହରେ ଢାଉଆ ତଳେ କିଣି ।
ଦୁଇ ଡେଣା ତଳେ ଚିତା ପକାଇଛୁ
ଉଡ଼ିଲେ ତୁ ଦିଶୁ ଭାରି ସୁନ୍ଦର
ବଣିରେ ବଣି ତୁ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ...।୧।

ଆ'ରେ ଆ' ତୁ ରଖିବି ତତେ ମୁଁ
ଗଢ଼ି ଦେଇ ସୁନା ପଞ୍ଜୁରୀ ଗୋଟି
ଖାଇବାକୁ ଦେବି ଝିଣ୍ଟିଆ ଆଣି ମୁଁ
ଗଢ଼ିରୀ ବିଲରୁ ଖୋଜି ସାଉଁଟି,
ଦେବି ବରପଳ ପାଟିଲା ଖଜୁରୀ
ସୁଖେ ବିତିଯିବ ଦିନ ତୋହର
ବଣିରେ ବଣି ତୁ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ...।୨।

କାଠହଣା ଚଢ଼େଇ

ଆମ ଦେଶରେ ସବୁଠି ଦିଶେ
ଏମିତି ପକ୍ଷୀ ଟିଏ ,
ମୁଣ୍ଡରେ ତାର ନାଲିଆ ଠେକା
କାଠହଣାଟି ସିଏ ...।୦।

ନୁହେଁ ସେ ବଡ଼ ନୁହେଁ ସେ ସାନ
କପୋତ ଟିଏ ପରି ,
ବାଦାମୀ ରଂଗ ଡେଶା ଦୁଇଟି
ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ଭାରି ।
ଦେହକୁ ବଡ଼ ଅଣ୍ଟା ତାହାର
ଲୁହାଠୁଁ ଟାଣ ଥାଏ
କାଠହଣାଟି ସିଏ ...।୧।

ଉଜା ଗଛର ମୋଟା ଡାଳରେ
ଅଣ୍ଟରେ ଗାତ କରି,
ଖୁସିରେ ସଦା ରହିଥାଏ ସେ
ତା ପରିବାର ଧରି ।
ଗଛରେ ଥିବା ପୋକ ଜୋକକୁ
ଖୋଜି ଖୋଜି ସେ ଖାଏ
କାଠହଣାଟି ସିଏ ...।୨।



ହଂସ

ଭଲି ଭଲିକା ଚାଲଇ ସିଏ
 ଦେହଟି ତାର ମୋଟ,
 ଲମ୍ବା ବେକରେ ଟିକି ମୁଣ୍ଡଟି
 ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ଛୋଟ ।
 ତା ନାମ ହଂସ ମୁହଁରେ ତାର
 ଚେପଟା ଗୋଟେ ଅଣ୍ଟା ...।୦।



ପକ୍ଷୀ ସିନା ସେ ବେଶି ଦୂରକୁ
 ପାରେନା ଜମା ଉଡ଼ି
 ଦେହକୁ ତାର ଓଜନ ବେଶି
 ଉଡ଼ିଲେ ଯାଏ ପଡ଼ି
 ଛୋଟିଆ ପର ଚିକ୍‌ଣ ଧଳା
 ରଜା ପରି ତା ଥାଟ
 ଦେହଟି ତାର ମୋଟ ...।୧।

ଖାଅଇ ପୋକ, ଗେଣ୍ଡା, ଶାମୁକା
 ପାଣିରୁ ବାଛି ବାଛି ।
 ଚଞ୍ଚଳ ସିଏ ପହଁରି ପାରେ
 ଦିଶୁଥାଏ ତା ପିଠି ।
 ହଂସ ଗାଅଇ କ କ କ ଗୀତ
 ଖୁସିରେ କରି ନାଟ
 ଦେହଟି ତାର ମୋଟ ...।୨।

କୁକାବୁରା (ଅଷ୍ଟେଇଆ ଚଢ଼େଇ)

ଏମିତି ପକ୍ଷୀ ଏ ଦୁନିଆଁରେ ଅଛି
ଆମ ପରି ହସୁଥାଏ
ହସକୁରା ତାକୁ କହନ୍ତି ସଭିଏଁ
କୁ କା ବୁରା ଅଟେ ସିଏ ...।୦।

ମାଛ ରଜା ପରି ପକ୍ଷୀଟିଏ ସିଏ
ରୂପଟି ଅଲଗା ତାର,
ଛବି ଛବିଲିଆ ତା ଡେଶା ଦୁଇଟି
ଲାଙ୍ଗଟି ଲମ୍ବା ସୁନ୍ଦର ।
ଦେହ ତୁଳନାରେ ତା ମୁଣ୍ଡ ତା ଅଣ୍ଟ
ଅଟଇ ବଡ଼ ଚିକିଏ
କୁ କା ବୁରା ଅଟେ ସିଏ ...।୧।

ଶାଏ ସିଏ ସାପ, ବେଙ୍ଗ ଝିଟିପିଟି
ପୋକ, ଜୋକ, ବୁଢ଼ିଆଣୀ
ନିଜ ଓଜନ ଠୁଁ ଅଧିକ ଓଜନ
ଶିକାର ସେ ପାରେ ଆଣି ।
ଭାରି ସେ ମେଳାପି ଭାରି ସହଯୋଗୀ
ମଣିଷ କୁ ଭଲ ପାଏ
କୁ କା ବୁରା ଅଟେ ସିଏ ...।୨।

ମାଛ



ଗୋଟିଏ ଜୀବ ଏ ଜଗତରେ
ନାଆଁଟି ତାର ମାଛ
ଜୀବନେ କେବେ ଶୁଅଇ ନାହିଁ
ଏ କଥା ନୁହେଁ ମିଛ ...।୦।

ଭାକୁର, ରୋହି, କଳା ବାଙ୍ଗିଶୀ
କେରାଣ୍ଡି ମହୁରାଳୀ,
ନଇ ପୋଖରୀ ଭିତରେ କେତେ
ଥାଆନ୍ତି ଭଳି ଭଳି ।
ଚିତଳ, ଫଳି, ଇଲିସି ଝୋଳ
ଚାଣଇ ବେଶି ଭାତ
ଏ କଥା ନୁହେଁ ମିଛ ...।୧।

କଉ, ମାଗୁର, ସିଙ୍ଗି, ତିଅଣ
ଅରୁଟି କରେ ଦୂର
ରୋହି ମାଛର ପିତ୍ତ ଖାଇଲେ
ଦେହକୁ ହିତ କର ।
ମାଛର ନାହିଁ ପର ଅପର
ସଭିଏଁ ତାର ମିତ
ଏକଥା ନୁହେଁ ମିଛ ...।୨।

କୁକୁଡ଼ା

ରାତି ପାହିବାର ଖବର
ଯିଏ ଦିଏ ଆମକୁ,
ତା ନାମ ଅଟଇ କୁକୁଡ଼ା
ଆମେ ରଖୁ ତାହାକୁ ...।୦।



କେତେ ରଂଗେ ତାର ରୂପଟି
ଧଳା, ନାଲିଆ, କଳା
ଚିକ୍‌କି ଦେହଟି ତାହାର
ସତେ ତରଳ ବୋଳା ।
ମୁଣ୍ଡରେ ନାଲିଆ ମୁକୁଟ
କିଣି ନିଏ ମନକୁ
ତା ନାମ ଅଟଇ କୁକୁଡ଼ା
ଆମେ ରଖୁ ତାହାକୁ ...।୧।

ଖାଏ ସିଏ, ଧାନ ଚାଉଳ
ପୋକ, ମାଣ୍ଡିଆ, କୁଣ୍ଡା
ରାଣୀ କୁକୁଡ଼ାଟି ଦିଅଇ
କେତେ ଆମକୁ ଅଣ୍ଡା ।
ପୋଷିଲେ ଯତନେ ତାହାକୁ
ଲାଭ ହିଲେ ଆମକୁ
ତା ନାମ ଅଟଇ କୁକୁଡ଼ା
ଆମେ ରଖୁ ତାହାକୁ ...।୨।

ପାରା

ଘୁମୁରୁ ଘୁମୁରୁ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ
ନୀଚ କରୁଥାଏ ଯିଏ ।
ସୁନ୍ଦରିଆ ଆଖି ମୁନିଆଁ ଅଣ୍ଟି
କେହି ନୁହେଁ ପାରା ସିଏ ...।୦।

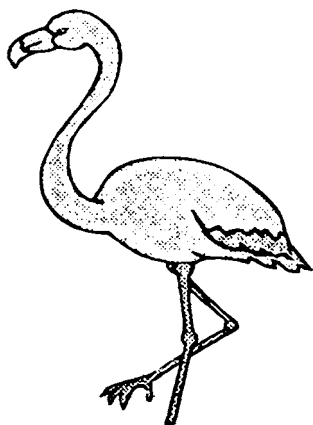


ଧଳା, କଳା, ଆଉ ମାଟିଆ, ଛବିଳା
କେତେ ଋଣେ ରୂପ ତାର
ମୁଗ, ବିରି, ଧାନ, ସୋରିଷ, ମାଣ୍ଡିଆ
ଅଟଇ ତାର ଆହାର
କୋଠା, ପାରା ପେଟି, ଦେଉଳ ଖୋପରେ
ଆନନ୍ଦରେ ସିଏ ରହେ
କେହି ନୁହେଁ ପାରା ସିଏ ...।୧।

ପାରାରେ ପାରା ସେ ଲୋଟଣି ପାରାଟି
ଉଡ଼ିଯାଏ ବହୁଦୂର
ନୀଳ ଆକାଶରେ ଓଲଟି ପାଲଟି
ଦେଖାଏ କେତେ ଯେ ଖେଳ ।
ବୋଲ ମାନିଥିଲେ ଚିଠି ଧରି ଅଣ୍ଟେ
ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ବାଣ୍ଟି ଦିଏ
କେହି ନୁହେଁ ପାରା ସିଏ ...।୨।

ବଗ

ସରୁଆ ସରୁଆ ଦୁଇ ନଳି ଗୋଡ଼
 ରୂପଟି ତାହାର ଧୋବ ପର ପର
 ଲମ୍ବା ଅଣ୍ଟିରେ ସିଏ
 ପୋଖରୀ କୂଳରେ ଛକି ଛକି ବସି
 ମାଛଟିଏ ଧରି ଖାଏ ।
 ବଗ ଅଟେ ନାମ ତାର
 କଳା ମେଘ ତଳେ ଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲେ
 ଦିଶଇ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ...।୦।



ଗାଆଁ ଆମ୍ଭ ତୋଟା ଉଚ୍ଚ ବରଡ଼ାଳେ
 ବାନ୍ଧିଥାଏ ବସା ତା'ର
 ବଗୁଳୀ ସହିତ ଖୁସିରେ ଥାଏ ସେ
 ନାହିଁ ଦୁଃଖ ନାହିଁ ଡର ।
 ଖରା ବରଷାରେ, ଶୀତ, କାକରରେ
 ଭରସା ତାକୁ ଠାକୁର
 ବଗ ଅଟେ ନାମ ତାର ...।୧।

କୋଳଥ, ସୋରିଷ, ବିରି କିଆରୀରେ
 ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ, ଶୀତରେ
 ଜଗି ଜଗି ଖାଏ ନାନା ପୋକ-ଜୋକ
 ସଦା ସେ ଚାଷୀ ହିତରେ
 ମାଉଁସ ଲୋଭରେ ଧରେ ତାକୁ କେଳା
 ମାରି ବାଣ, ଧନୁଶର
 ବଗ ଅଟେ ନାମ ତାର ...।୨।

ମାଛରଙ୍କା

ବଣି ଚଢ଼େଇ ଠୁଁ ଅଳପ ବଡ଼ ସେ
ପାରା ଠାରୁ ଟିକେ ସାନ,
ଦେଖିବାକୁ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ପକ୍ଷୀଟି
ମାଛରଙ୍କା ସିଏ ଜାଣି ...।୦।



ଗାଡ଼ିଆ, ପୋଖରୀ, ନଈର କୂଳରେ
ସବୁ ଦିନେ ଦେଖା ଯାଏ,
ମଟାକ ମାଟିରେ ଗାତ ଟିଏ କରି
ଆନନ୍ଦେ ଚଢ଼ିରେ ରହେ ।
ଚିତିରିଆ ଢେଣା କଳା ପଟି ଟଣା
ଥଣ୍ଡ ତା କଡ଼ୁରୀ ମୁନ
ମାଛରଙ୍କା ସିଏ ଜାଣି ...।୧।

ମାଛ ଧରିବାରେ ଭାରି ସେ ନିପୁଣ
ଆକାଶରେ ରହି ଥିବ,
ମାଛକୁ ନିଅଇ ତାର ପରି ଆସି
ଚାଣୁଆ ଥଣ୍ଡରେ ତାର ।
ଗଛ ଡାଳେ ବସି ଖୁସିରେ ଖାଅଇ
ଏକାମ ତା ନିତି ଦିନ
ମାଛରଙ୍କା ସିଏ ଜାଣି ...।୨।

ବାୟା ଚଢ଼େଇ

ଖଜୁରୀ ଗଛକୁ ଚାହାଁରେ ମିତ
ବାଇଆ ଚଢ଼େଇ ଗାଉଛି ଗୀତ ।
ଦୁଃଖ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁତ ତାହାର
ସବୁବେଳେ ଖୁସି ସଦା ସେ ଶାନ୍ତ



...।୦।

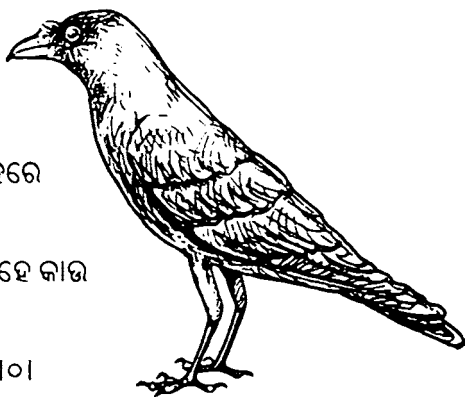
ଛୋଟିଆ ପକ୍ଷୀ ତା ଡେଶା ଛୋଟଟି
ଛୋଟିଆ ମୁହଁରେ ଛୋଟ ଅଣ୍ଟି ।
ମାଟିଆ ଧୂସର ଦେହଟି ତାହାର
ଗଳାରେ ତାହାର କାଳିଆ ଛିଟ
ସବୁବେଳେ ଖୁସି ସଦା ସେ ଶାନ୍ତ ...।୧।

ଖାଏ ପୋକ ଢୋକ ମାଣ୍ଡିଆ ଧାନ
ଅଳସରେ କେବେ କାଟେନି ଦିନ ,
ଆପଣା କାମରେ ଘୁରି ବୁଲୁଥାଏ
ସକାଳରୁ ସଂଜ ବରଷା ଶୀତ
ସବୁବେଳେ ଖୁସି ସଦା ସେ ଶାନ୍ତ ...।୧।

ତାଳ ନଡ଼ିଆର ପତର ଚିରି
ଥଣ୍ଡେ ଆଣି ବସା କରେ ତିଆରି
ବାଆ ବତାସୀରେ ଝୁଲୁଥାଏ ସିଏ
ବସାଟି ତାହାର ବିଶ୍ୱ ବିଖ୍ୟାତ
ସବୁବେଳେ ଖୁସି ସଦା ସେ ଶାନ୍ତ ...।୩।

କାଉ

ମୁହଁ ଅନ୍ଧାରିଆ ପାହାଡ଼ି ପହରେ
ମଥାନ ଉପରେ ବସି
କାଆ କାଆ ଗୀତ ଗାଇ କହେ କାଉ
ଉଠ ହେ-ଜଗତ ବାସୀ
ରାତି ପାହିଲାଣି ଆସି ...।୦।



କାଉ ଡାକ ଶୁଣି ମାଆ ମୋର ଉଠେ
ତା ସହିତ ଉଠୁ ଆମେ
ତରବର ହୋଇ ଲାଗି ପଡ଼େ ମାଆ
ସକାଳର ବାସି କାମେ
ଯାହା ଭାତ ଡାଳି ଅଇଁଠା ଫିଙ୍ଗଇ
ତାକୁ ସିଏ ଖାଏ ବସି
ମଥାନ ଉପରେ ବସି ...।୧।

ଆମ ବାଡ଼ିପଟ ଆମ୍ଭ ଡାକେ ସିଏ
ବାନ୍ଧିଛି ତାହାର ବସା
ଝଡ଼ି ବରଷାରେ ଶୀତ କାକରରେ
କେହି ନାହିଁ ତା ଭରସା ।
ଠାକୁରେ କଉଟୁ ଭଲରେ ସେ ଥାଉ
ସବୁବେଳେ ହୋଇ ଖୁସି
ମଥାନ ଉପରେ ବସି ...।୨।



ବାଦୁଡ଼ି

ସଞ୍ଜ ଆକାଶରେ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ
ଆସନ୍ତି କୁଆଡୁ ଉଡ଼ି ,
ଡେରାକୁ ଦେଖିଲେ ସତେକି ଶାଗୁଣା
ହେଲେ ସେ ପରା ବାଦୁଡ଼ି ...।୦।

ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ ଯାହାର ବା ଯେତେ
ଫଳିଥାଏ ଯାହା ଫଳ
ବାଛି ବାଛି କରି ଦରୋଟି ପାତିଲା
କରନ୍ତି ସେ ନିରିମୂଳ ।
ଦରଖୁଆ ଫଳ ପଡ଼ି ରହିଥାଏ
ଗଛ ଚାରିପଟ ବେଡ଼ି
ହେଲେ ସେ ପରା ବାଦୁଡ଼ି ...।୧।

ପର ଥାଇ ତାର ପକ୍ଷୀ ଜାତିରେ ସେ
ଗଣତି ହୁଅଇ ନାହିଁ ।
ଅଣା ନ ଦେଇ ସେ ଛୁଆ ଦେଇଥାଏ
ତଥାପି ପଶୁ ନୁହେଁ
ମାଉଁସ ତାହାର ଭାରି ଉପକାରୀ
ଧଇଁ ରୋଗଯାଏ ଛାଡ଼ି
ହେଲେ ସେ ପରା ବାଦୁଡ଼ି ...।୨।

ଶାରୁଣୀ

ଚିଲି ଠାରୁ ଚିକେ ବଡ଼ ପକ୍ଷୀଟିଏ
ଶାରୁଣୀ ନାମଟି ତାର,
ବଡ଼ ବଡ଼ ତାର ଡେଣା ଦୁଇଟିରେ
ଉଡ଼ିପାରେ ବହୁଦୂର ...।୦।

ରୂପଟି ତାହାର କଳା ଧଳା ମିଶା
ବେକ ଅଟେ ଲମ୍ବାଳିଆ,
ମୁଣ୍ଡଟି ଛୋଟିଆ ଅଣ୍ଟି ମୁନିଆଁ
ଚାଣୁଆ ସେ ବଙ୍କାଳିଆ ।
ବହୁ ଉଚ୍ଚା ଗଛ ଡାଳରେ ଯତନେ
ବାନ୍ଧିଥାଏ ବସା ଘର
ଶାରୁଣୀ ନାମଟି ତା'ର ...।୧।

ଦେଖିବା ଶକତି ଅନେକ ତାହାର
ଆକାଶକୁ ଉଡ଼ିଯାଏ ,
ଯେଉଁଠାରେ ଥାଏ ମଡ଼ା ଶବ୍ଦ ସବୁ
ସେ ଠୁଁ ଦେଖୁ ଆସି ଖାଏ ।
ଆମ ପରିବେଶ ସଫା ରଖେ ସିଏ
କରେ ଆମ ଉପକାର
ଶାରୁଣୀ ନାମଟି ତାର ...।୨।



ପେଟା

ଚକା ଚକା ଆଖି ଛୋଟିଆ ନାକଟି
ଶୂନ ପରି ମୁହଁ ତାର
ବେକ ତାର ନାହିଁ ପେଟା ତାକୁ କହି
ଦେଖିଲେ ମାଡ଼ଇ ଡର ...।୦।

ଗହଳ ଡାଳରେ ଗଛ କୋରଡ଼ରେ
ବାନ୍ଧିଥାଏ ସିଏ ବସା ,
ଦିନରେ ସେ ସଦା ଲୁଚି ରହିଥାଏ
ପକ୍ଷୀଙ୍କର ତାକୁ ହିଁସା ।

ନିଶାଚର ସିଏ ରାତିରେ ବାହାରେ
ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଆହାର
ଦେଖିଲେ ମାଡ଼ଇ ଡର ...।୧।

ଗଛର ଡାଳରେ, ମଥାନ ଉପରେ
କୁଛେଇ ବୋବାଏ ସିଏ ,
ଅଶୁଭ ସୂଚନା ସେ ସୂଚିଟି ତାର
ଶୁଣି ପାରେ ତାକୁ ଯିଏ ।
ତଥାପି ସେ ପରା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ବାହନ
ତାକୁ ମୋ କୋଟି କୁହାର
ଦେଖିଲେ ମାଡ଼ଇ ଡର ...।୨।



କୋଟିଳା ଖାଇ

ବଡ଼ ଅଦଭୂତ ପକ୍ଷୀଟିଏ ସେହି
ନାଆଁ ତା କୋଟିଳାଖାଇ
ଘନ ଅରଣ୍ୟରେ ଶୀତ ବରଷାରେ
ଦୁଃଖେ ସୁଖେ ଥାଏ ରହି ...।୦।



ବିଷ ପଳଟିଏ କୋଟିଳା ତା ନାମ
ତାକୁ ସେ ପକ୍ଷୀ ଖାଅଇ
ସେଥୁପାଇଁ ଲୋକେ କହନ୍ତି ତାହାକୁ
କୋଟିଳା ଖାଇ ଚଢ଼େଇ ।
ତା ଅଳ୍ପ ଉପରେ ଆଉ ଏକ ଅଳ୍ପ
ରହିଥାଏ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ
ନାଆଁ ତା କୋଟିଳା ଖାଇ ...।୧।

ସେ ପକ୍ଷୀର ମାଂସ, ହାଡ଼, ପର, ଗୋଡ଼
ଆମ ପାଇଁ ଦରକାରୀ
ଆଖୁ ଗଣ୍ଠି ବାତ ରୋଗରେ ଏସବୁ
ଅଟେ ଭାରି ଉପକାରୀ
ପକ୍ଷୀଟିଏ ସିନା ନୁହଁଇ ସୁନ୍ଦର
ଗୁଣରେ ସୁନ୍ଦର ସେହି
ନାଆଁ ତା କୋଟିଳା ଖାଇ ...।୨।

କଜଳପାତି



ପତଳା ଦେହ କାଳିଆ ରୂପ
ଲମ୍ବା ତା ଲାଞ୍ଜଟିଏ ,
ଛୋଟିଆ ଥଣ୍ଡ ମଧୁର କଣ୍ଠ
କଜଳ ପାତି ସିଏ ...।୦।

ଦୁଇ ଡେଶାରେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର
ଯାଏ ସେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି
ବଡ଼ ମଞ୍ଚାରେ ଉଡ଼ା ପୋକକୁ
ଖାଅଇ ଥଣ୍ଡେ ଧରି ।
କାଉ ସହିତ ଖେଳ ତାହାର
ମନକୁ ମୋହିନିଏ
କଜଳ ପାତି ସିଏ ...।୧।

ଭାରି ଗହନ ଜାଗାରେ ସିଏ
ବାନ୍ଧଇ ତାର ବସା,
ଆପଣା ଦୁଃଖେ ସୁଖେ ସେ ଥାଏ
ନାହିଁ ତା ରାଗ ରକ୍ଷା ।
ସଞ୍ଜ ସକାଳେ ତା' ଗାତ ଶୁଣି
ଭାବୁକ କବି ହୁଏ
କଜଳ ପାତି ସିଏ ...।୨।



ଜଙ୍ଗଲ ସୁନ୍ଦରୀ

ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଭିତରେ ସବୁଠୁଁ ସୁନ୍ଦରୀ
ସିଏ ଜଙ୍ଗଲ ସୁନ୍ଦରୀ
ରୂପଟି ଯେମିତି ଗୁଣକି ସେମିତି
ଜଙ୍ଗଲର ସିଏ ପରୀ ...।୦।

ପିଠିଟି ତାହାର ଚିକ୍କଣ କାଳିଆ
ଡେଶାରେ ହଳଦୀ ପଟି
ଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲେ ଭାରି ସୁନ୍ଦରିଆ
ଆଖି ଲାଖିଯାଏ ସେଠି ।
“ହୁଇଚିରି” ଗୀତ ତା ମଧୁର କଣ୍ଠେ
ମନକୁ କରଇ ଚୋରୀ
ଜଙ୍ଗଲର ସିଏ ପରୀ ...।୧।

ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର ଫୁଲ ଫଳ ଯହିଁ
ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଥାଏ,
ତା'କୁ ସିଏ ଖାଇ ତା ଦଳକୁ ନେଇ
ଆନନ୍ଦେ ସେଇଠି ରହେ ।
ବସାଟି ତାହାର ଆହୁରି ସୁନ୍ଦର
ସତେକି ମାଟି ପଥୁରି
ଜଙ୍ଗଲ ର ସିଏ ପରୀ ...।୨।

ଚିଲ

ପୋଖରୀ କୂଳ ଗଛ ଡାଳରେ
ବସିଛି ଚିଲ ଚାହିଁ,
ଦେଖିଲେ ମାଛ ଖାଉଁରେ ତାକୁ
ଉଠେଇ ନେବା ପାଇଁ ...।୦।



ବଡ଼ ବଡ଼ ତା ଡେଣା ଦୁଇଟି
ଛୋଟ ତାହାର ବେକ,
ମୁନିଆଁ ଥଣ୍ଟ, ନାଲିଆ ଆଖି
ମୁନିଆଁ ତାର ନଖ ।
ଅନେକ ଦୂରୁ ଦେଖି ପାରଇ
ଛଞ୍ଚାଣ ପରି ସେହି
ପୋଖରୀ କୂଳେ ଗଛ ଡାଳରେ
ବସିଛି ଚିଲ ଚାହିଁ ...।୧।

ଶଙ୍ଖ ଚିଲର ଦେହଟି ନାଲି
ଗଳାଟି ଶଙ୍ଖ ପରି
ମାଟିଆ ଚିଲ ମାଟିଆ ବୋଲି
ଅସୁନ୍ଦରିଆ ଭାରି ।
ମାଛଟି ପାଇଁ ଭାରି ସେ ରଜ
ଆକାଶେ ଉଡ଼ୁଥାଇ
ପୋଖରୀ କୂଳ ଗଛ ଡାଳରେ
ବସିଛି ଚିଲ ଚାହିଁ ...।୧।

ଓଟ ପକ୍ଷୀ

ଭାରି ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି
ଲମ୍ବା ଅଟେ ତାର ନଳି ବେକଟି
ଉଚ୍ଚତା ତାହାର ବାରି ପାଞ୍ଚ ହାତ
ଓଟ ପକ୍ଷୀ ଅଟେ ତାର ନାଆଁଟି ...।୦।



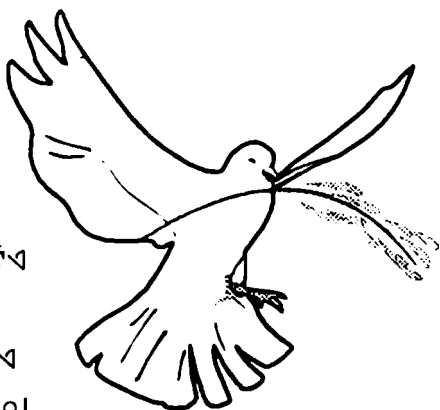
ଦୁନିଆଁରେ ଯେତେ ପକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି
ତାହା ଠାରୁ ବଡ଼ କେହି ନାହାନ୍ତି ।
ଓଜନରେ ଶହେ ଦେଡ଼ ଶହ କିଲୋ
ସତ କଥା ଏଇ ମିଛ ନୁହେଁଟି ...।୧।

ଉଡ଼ି ପାରେନା ସେ ପକ୍ଷୀଟି ହୋଇ
ପବନ ବେଗରେ ସେ ଦଉଡ଼ଇ ।
ନଖରେ, ଅଣ୍ଟରେ, ଡେଶାରେ ତାହାର
ଯୁଦ୍ଧ କରେ ଶତ୍ରୁ ସହ ସିଏଟି ...।୨।

ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ମରୁଭୂମିରେ
ଘର କରିଥାଏ ବୁଦା ଭିତରେ
ଏତେ ଏତେ ବଡ଼ ଅଣ୍ଟା ସେ ଦିଅଇ
ଗୋଟିକୁ ଚାରୋଟି ଲୋକ ଖାଆନ୍ତି
ଓଟ ପକ୍ଷୀ ଅଟେ ତାର ନାଆଁଟି ...।୩।

କପୋତ

ଦେଖିବାକୁ ପାରା ପରି ପକ୍ଷୀଟିଏ
ନାମଟି ତାର କପୋତ
ଛୋଟିଆ ମୁଣ୍ଡରେ ଟିକି ଅଣ୍ଟିଟିଏ
ଦେହଟି ପାରାଠୁଁ ଛୋଟ ...।୦।



ଏକୁଟିଆ ସିଏ କେବେବି ରହେନି
ସଦାବେଳେ ଦିଶେ ଯୋଡ଼ି
ଯୁଆଡ଼େ ଗଲେବି ଦୁହେଁ ସାଥୁ ହୋଇ
ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ଆନ୍ତି ବୁଡ଼ି ।
ଗହଳ ଡାଳରେ ବସାଟିଏ ବାନ୍ଧି
ଆଆନ୍ତି ହୋଇ ଗୁପ୍ତ
ନାମଟି ତାର କପୋତ ...।୧।

ସୋରିଷ, ମାଣ୍ଡିଆ, ଗହମ ସେ ଖାଏ
ଖରା, ବରଷା କି ଶୀତ
ଗଛ ଡାଳେ ବସି ଘୁମୁରି ଗାଥଇ
ଉଠରେ ଉଠରେ ପୁତ ।
ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଭିତରେ ଆଉ କେହି ନାହିଁ
ତା ପରି ସରଳ ଶାନ୍ତ
ନାମଟି ତାର କପୋତ ...।୨।

କୁମାରୀଆ

ପାରାଠୁ ଅଳପ ବଡ଼ ପକ୍ଷୀଟିଏ
 ଲାଞ୍ଜ କଳା ଲମ୍ବାଳିଆ,
 କଳା ମୁରୁ ମୁରୁ ପେଟ ଆଉ ବେକ
 ନାଆଁ ତାର କୁମାରୀଆ ...।୦।

ବାଉଁଶ ବଣରେ, ଶାହାଡ଼ା ଗଛରେ
 ଗହଳ ବଣ ବୁଦାରେ,
 କୁଟା କାଠି ଆଣି ବସା ବାନ୍ଧିଥାଏ
 ଜନବସତିରୁ ଦୂରେ ।
 ଖାଏ ପୋକ, ଜୋକ ଖୋଜି ଦିନ ଜାକ,
 ରଂଗଟି ତାର ଢାଉଆ
 ନାଆଁ ତାର କୁମାରୀଆ ...।୧।

ମୁନୀ, ରକ୍ଷି ମାନେ ଉଠିବା ଆଗରୁ
 ସକାଳୁ ଉଠଇ ସିଏ,
 ଜଗତବାସୀଙ୍କୁ ଶେଯ ଛାଡ଼ିବାକୁ
 ଗୀତ ଗାଇ କହିଯାଏ ।
 ଗଛରୁ ଗଛକୁ ଉଡ଼ିଯିବା ବେଳେ
 ଦିଶେ ଭାରି ସୁନ୍ଦରିଆ
 ନାଆଁ ତାର କୁମାରୀଆ ...।୨।

ଭାଉଜ

ପକ୍ଷୀଟିଏ, ତାର ଲମ୍ବା ଗୋଡ଼ ଦୁଇ
ବେକଟି ତା ବଗ ପରି,
ଅଣ୍ଟଟି ବି ଲମ୍ବା, ରୂପ କଳା ଧଳା
ଭାଉଜ ନାମ ତାହାରି ...।୦।

ଦଳୁଆ ପୋଖରୀ, ଘଞ୍ଚ ବୁଦା ମୂଳେ
ବାନ୍ଧିଥାଏ ବସା ତାର,
ଏକୁଟିଆ କେବେ ରହେ ନାହିଁ ସିଏ
ସାଥେ ସଦା ପରିବାର ।
ଖାଏ ଛୋଟ ମାଛ, ନାନା ପୋକ ଢୋକ
ଡରୁଆ ସେ ଅଟେ ଭାରି
ଭାଉଜ ନାମ ତାହାରି ...।୧।

ତା କଣ୍ଠର ସ୍ଵର ଭାରି ମଧୁରିଆ
ଗରିବର ଘଡ଼ି ସିଏ,
ସଂଜୁ ସକାଳ ପ୍ରତି ପ୍ରହରରେ
ଖୁସିରେ ସେ ଗୀତ ଗାଏ ।
ସାପ, କଟାଶକୁ ଭାରି ଡର ତାର
କାଳେ ତାକୁ ଦେବେ ମାରି
ଭାଉଜ ନାମ ତାହାରି ...।୨।

ଗେଣ୍ଡାଳିଆ

ଶାଗୁଣାଟି ପରି ବଡ଼ ପକ୍ଷୀଟିଏ
ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ଗୋଡ଼ ଦୁଇ,
ବଡ଼ଟି ତା ଥଣ୍ଡ ବଡ଼ଟି ତା ବେକ
ଗେଣ୍ଡାଳିଆ ଅଟେ ସେହି ...।୦।

ରୂପଟି ତାହାର କଳା ଧଳା ମିଶା
ଲାଞ୍ଜରେ କାଳିଆ ଗାର,
ଡେଶାରେ ସତେକି ଚିତା ପଡ଼ିଅଛି
ଉଡ଼ିଲେ ଦିଶେ ସୁନ୍ଦର ।
ଉଜାଳିଆ ଗଛେ ବସା ବାନ୍ଧି ସିଏ
ଆନନ୍ଦରେ ଥାଏ ରହି
ଗେଣ୍ଡାଳିଆ ଅଟେ ସେହି ...।୧।

ପାଣି କୂଳେ କୂଳେ ବୁଲୁଥାଏ ସିଏ
ଖାଅଇ ଗେଣ୍ଡା ଶାମୁକା,
ପଡ଼ିଆ କ୍ଷେତରେ ଖୋଜୁଥାଏ ପୁଣି
ଜୋକ ଜିଆ ଓ ଝିଙ୍କିକା ।
ଜୀବନରେ ତାର, କାହାରିବା କେବେ
ଅପକାର କରେ ନାହିଁ
ଗେଣ୍ଡାଳିଆ ଅଟେ ସେହି ...।୨।

ହଳଦୀ ବସନ୍ତ

ଛୋଟ ଚଢ଼େଇଟି ହଳଦୀ ବସନ୍ତ
ଦେଖିବାକୁ ବଣି ପରି,
ମୁହଁଟି କାଳିଆ ଦେହ ହଳଦୀଆ
ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ ଭାରି ...।୦।



ଲାଞ୍ଜର ଅଗରେ, ଡେଣା ଦୁଇଟିରେ
କଳା ମୁରୁ ମୁରୁ ଗାର,
ଗଛ ଡାଳେ ବସି ଗୀତ ଗାଉଥିଲେ
ମଜା ଲାଗେ ଶୁଣି ସ୍ବର ।
ସବୁ ଋତୁରେ ସେ ସବୁଠି ଦିଶଇ
କବି ମନ କରେ ଚୋରୀ
ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ ଭାରି ...।୧।

ରହଇ ଗଛରେ ବସା ବାନ୍ଧି ସିଏ
ଖାଏ ପୋକ ଢୋକ ମାନ,
ବଡ଼ି ସକାଳରୁ ନିଦରୁ ଉଠଇ
ସଦା ତା ହରଷ ମନ ।
ତା ମୁହଁ ଦେଖିଲେ ଶୁଭଫଳ ମିଳେ
ସିଏ ଆମ ହିତକାରୀ
ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ ଭାରି ...।୨।

ଗରୁଡ଼ ପକ୍ଷୀ

ପକ୍ଷୀ ଭିତରେ ଭାରି ଶିକାରୀ
ଗରୁଡ଼ ନାମ ତାର ,
ଚିଲ ପରିକା ଦେଖିବାକୁ ସେ
ଆହୁରି ଭୟଙ୍କର ...।୦।



ଗଂଗ ତାହାର ଡାଉଆ ନାଲି
ନାଲି ତା ଆଖି ଦୁଇ,
ଧୃଷ୍ଣି ତାର ଧାରୁଆ, ବଙ୍କା
ଭାରି ଚାଣୁଆ ସେହି ।
ଲୋମରେ ଭରା ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି
ନଖ ତା ଭଲୁଙ୍କର
ଗରୁଡ଼ ନାମ ତାର ...।୧।

ବହୁ ଦୂରରୁ ଭଲ ଭାବରେ
ଦେଖି ପାରଇ ସିଏ,
ଗୋଧୂ, ଠେକୁଆ, କୁକୁଡ଼ା ସାପ
ଉଠେଇ ନେଇ ଖାଏ ।
ବହୁତ ଉଚ୍ଚା ଗଛ ଡାଳରେ
ବାନ୍ଧେ ସେ ବସାଘର
ଗରୁଡ଼ ନାମ ତାର ...।୨।



ଶ୍ରୀ ବୀରକିଶୋର ନାୟକ (ଶାବର କବି)

ଆକାଶବାଣୀ ଗୀତିକାର

ଜନ୍ମ - ତା ୨୭.୦୧.୧୯୫୨

ଯୋଗାଯୋଗ ଠିକଣା

ଘର ନଂ - ଏଲ୍ ଗାଞ୍ଜୀ

ଏଚ୍.ଏ.ଏଲ୍ ଚାଉଳସିପୁ

ସୁନାବେଡ଼ା - ୭୬୩୦୦୨

କୋରାପୁଟ

ଫୋନ୍ - ୦୬୮୫୩ - ୨୨୧୭୦୬, ୯୪୩୭୧୬୫୫୨୯

ଏଯାବତ୍ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ

ଜଣାଣ ସୁଧା (ଚିତ୍ରି ସଂଗୀତ)

ଚିତ୍ରି ମଞ୍ଜୁଷା (ଚିତ୍ରି ସଂଗୀତ)

ଚିତ୍ରି ରସାମୃତ (ଚିତ୍ରି ସଂଗୀତ)

ତାରାଫୁଲ (ଶିଶୁ ସଂଗୀତ)

ବୋଉ (ଶିଶୁ ସଂଗୀତ)